PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo - Cena 40 lir | Leto XX. Št. 266 (5949) | TRST, sobota 21. novembra 1964

JUTRI BODO V VSEJ ITALIJI UPRAVNE VOLITVE

Nenni: Volitve imajo tudi političen pomen Longo: «Potrebna je nova večina»

Rumor je govoril po TV, Moro v Bariju, Saragat in Lombardi v Turinu, La Malfa v Ravenni, Malagodi v Milanu, Ingrao v Ferrari - Danes urejajo volišča - Dvorana za novinarje v notranjem ministrstvu je že pripravljena

UGIBANJA O KRATKEM RAZGOVORU MERZAGORE S SEGNIJEM

RIM, 20. — Ob 24. uri danes se je zaključila predvolilna kampanja za upravne volitve, ki se jih bo v nedeljo in ponedeljek udeležilo okrog 33 milijonov volivcev in volivk v skoro vseh občinah in pokrajinah Italije. Jutri, dan pred volitvami, bodo formirali volilne komisije. Ob 16. uri bodo začeli glasovnice podpisovati. Predsedniki volišč bodo prejeli ves potrebni material za glasovanje kakor tudi sezname tistih volivcev, ki so v bolnišnicah in ki so prejeli dovoljenje, da lahko tam tudi glasujejo. V palači notranjega ministrstva v Rimu je že pripravljena v pritličju posebna dvorana za novinarje. V tej dvorani bodo prejemali vse vesti o poteku volitev v nedeljo in ponedeljek do 14. ure, o volilni udeležbi itd. V ponedeljek zvečer pa bo notranje ministrstvo začelo objavljati prve izide. Tudi RAI-TV se je še posebej pripravila za sprejemanje in oddajanje podatkov o volilnih izidih, za kar bodo uporabljali teleprinterje za razliko od zadnjih volitev, ko so uporabljali «sistem monitor». Izide bodo oddajali po obeh televizijskih kanalih.

Notranje ministrstvo je za volitve opravilo precej obsežno delo. Natiskali so 75 milijonov 40 tisoč 532 glasovnic, en milijon izvodov štirinajstih različnih publikacij z volilnimi zakoni in navodili za razne urade, 85 vrst obrazcev za volilne operacije in 70.000 serij raznih kuvert za skupno 1.260.000 izvodov. Poleg tega je ministrstvo pripravilo in razdelilo 720.000 svinčnikov ter dalo tiskati in razdelilo 1.100.000 raznih volilnih razglasov.

Kot napovedano, so danes nastopili vsi politični voditelji. Po televiziji sta govorila tajnika KPI in KD Luigi Longo in Mariano Rumor. Longo je kritiziral vlado levega centra in dejal, da hočejo «komunisti izvleči Italijo iz žalostnih pogojev siromaštva in zaostalosti in doseči pogoje visoke civiliziranosti, spremeniti jo hočejo v socialistično državo, toda po manj bolestni poti kot se je to zgodilo v Sovjetski zvezi zaradi brutalnosti sovražnikov; Italija bo dosegla socializem po naši, demokratični, italijanski poti». Nato je polemiziral s socialisti in nato dejal, da «krize ni moč prebroditi z nadaljevanjem levega centra, temveč treba premagati levi center in ustvariti novo večino; treba je spremeniti pot.»

Pietro Nenni je govoril v Rimu na Trgu S. Giovanni ter dejal, da socialisti z zaupanjem pričakujejo odgovor volivcev. «Nedeljske volitve — je dejal — ne bodo samo upravne, temveč bodo imele tudi političen pomen ter bodo vplivale ne samo na občinske in pokrajinske uprave, ampak tudi na splošno politično usmeritev v državi in torej tudi na usmeritev vlade.» Za liberalce je Nenni dejal, da ne morejo predlagati nikakršne politike razen preobrata na desno, toda tudi za to nimajo dovolj sil, če se povežejo z misini. Za komuniste pa je rekel, da se «niso znali dvigniti nad napade proti socialistom do definicije in omejitve nove večine». Končno je poudaril, da pomeni glasovati za PSI, «dati glas za že opravljene stvari in za tiste, ki jih je treba še opraviti».

Zunanji minister Saragat je govoril v Turinu, in sicer o komunizmu, o liberalcih, o levem centru, o gospodarski konjunkturi ter o demokratičnem socializmu v Evropi. Nadalje je Saragat dejal, da vladajo v Italiji še vedno «krivice in neenakost, ki jih je treba odstraniti, kajti samo rešitev socialnih vprašanj bo omogočila zmago nad komunisti». Za liberalce je rekel, da se morajo odreči «goldwaterjanskega fanatizma» .Ko je govoril o levem centru pa je dejal, da si «italijansko ljudstvo ne more niti predstavljati, koliko žrtev je stalo socialdemokrate sodelovanje z liberalci v letih centrizma».

Rumor je po televiziji polemiziral prav tako z liberalci ter misovci, za KPI pa je dejal, da «komunizem nenehno ponuja krščanski demokraciji roko in razgovor, toda KD odgovarja zelo odločno z: ne». Zato je pozval volivce, naj «krščanski demokrati pomagajo v borbi proti komunistom». Predsednik vlade Moro pa je govoril demokristjanskim mladincem v Bariju. Tudi on je priznal, da je treba «popraviti neenakosti »in «poskrbeti, da pride do ponovnega razvoja, ki bo zares učinkovit, v okviru denarne stabilnosti».

Od ostalih govornikov naj omenimo še Lombardija, ki je govoril v Turinu in polemiziral z Longom in Pajetto, ki je nastopil v Parmi, republikanski prvak La Malfa pa v Ravenni; Malagodi je govoril v Milanu, monarhist Covelli v Salernu, misovski voditelj Michelini pa v Rimu, glavni tajnik PSIUP Vecchietti v Florenci, njegov namestnik Valori pa v Veroni.

Danes je ves italijanski tisk precej obširno komentiral včerajšnjo novico, da je začasni namestnik predsednika republike sen. Merzagora obiskal obolelega predsednika Segnija in se z njim razgovarjal četrt ure. Vsi poudarjajo predvsem, da je bil obisk nenaden in da je Merzagora prvi državnik, ki je med boleznijo Segnija sploh obiskal, kajti doslej so ga videli lahko le njegovi sorodniki in zdravniki. Nadalje se komentatorji vprašujejo ali sta Segni in Merzagora govorila morda tudi o možnosti Segnijevega odstopa. V tem primeru — tako se trdi — bi moral parlament o tem razpravljati takoj po volitvah. Nekateri pa pravijo, da je šlo samo za Merzagorov prvi vljudnostni obisk Segniju. Drugi zopet trdijo, da je sam Segni zaprosil Merzagoro, naj ga obišče, da bi na ta način dokazal, da se mu je zdravje zboljšalo tako, da sedaj že lahko govori. Morda pa je najbolj verjetna trditev tistih, ki pravijo, da je povsem izključena možnost, da bi imel obisk kakršen koli politični ali ustavni značaj. Kot je znano, je predsednik vlade Moro 15. oktobra t. l. v poslanski zbornici prebral ugotovitve Segnijevih zdravnikov, ki so poudarili, da je splošno Segnijevo stanje zadovoljivo, da hranjenje nenehno napreduje, toda da so desni udi še vedno parializirani.

Stališče SFI-CGIL do izjav Pretija

RIM, 20. — Tajništvo SFI-CGIL sporoča, da je vzelo na znanje izjave, ki jih je dal minister Preti nekemu tedniku, ter zgrešene ocene, ki so jih dali nekateri dnevniki v zvezi s poročilom tajništva od 19. t.m. SFI, nadaljuje poročilo, potrjuje svoj pristanek na predlog, da se načne vprašanje dokončne preureditve plač železničarjev kakor hitro bodo nakazani glavni obrisi splošne reforme državnih železnic. Hkrati pa SFI vztraja pri svoji zahtevi, da se že sedaj določi rok prve preureditve plač, s čimer bi železniško ravnateljstvo pokazalo svojo dobro voljo.

Izsiljevalna vsebina izjav ministra Pretija, dodaja poročilo, po kateri se bodo vprašanja železničarjev rešila lahko samo, če pristanejo na to, da postanejo «uradniki in delavci industrijskega podjetja», se bolj krepi dvom, ki ga je izreklo tajništvo v svojem poročilu 19. t.m., to je, da nasprotna stranka neupravičeno računa s tem, da bi se preko komisije na visoki ravni SFI in železničarji proti izboljšanju plač odrekli svojim pogodbenim pravicam, ki so jih dosegli v 60 letih borbe.

Glede vsebine dokumenta, ki služi za osnovo delovanja komisije, izjavlja SFI, da bo odločno nasprotovala tistim delom tega dokumenta, ki predvidevajo neke vrste «pczasebljenja» delovnih odnosov osebja in bodoče uprave železnic kakor tudi proti skrčenju števila prog, na katerih je mnogo prometa Poleg tega predvidena reforma ne teži k okrepitvi socialnih smotrov javne prevozniške službe, marveč poudarja njene gospodarske plati.

POROČILO GLAVNEGA TAJNIKA OZN O DEJAVNOSTI V LETU 1964

U Tant ponovno predlaga razgovore med petimi jedrskimi velesilami

Za sprejem opazovalcev držav, ki niso še članice OZN «New York Times» poziva vlado, naj prizna LR Kitajsko

NEW YORK, 20. — V letnem poročilu o dejavnosti Združenih narodov v letu 1964, ki so ga objavili danes v New Yorku, poudarja glavni tajnik OZN U Tant med drugim: «Ne morem drugače, nego da se vprašam, ali ni prišel trenutek, ko bi morale druge države, ki niso sedaj zastopane v OZN, imeti možnost vzdrževati stike s svetovno organizacijo in sodelovati pri njenih odločitvah kot opazovalci.»

U Tant ni neposredno imenoval nobene države, ki sedaj ni zastopana v New Yorku, opazovalci pa so mnenja, da bi te vlade mogle biti LR Kitajska, Vzhodna Nemčija, Severna Koreja in Severni Vietnam.

U Tant izraža v svojem poročilu upanje, da bo v letu 1965 konec finančne krize OZN. Finančno ozdravljenje je nujno potrebno za učinkovitost Združenih narodov.

Primanjkljaj v blagajni za Kongo in za Srednji vzhod je znašal 30. septembra letos 112 milijonov 300 tisoč dolarjev, medtem ko je OZN razpolagala v gotovini z zneskom 24 milijonov 800 tisoč dolarjev. Razpoložljivo gotovino bodo v šestih mesecih uporabili za splošne izdatke.

Kar se tiče razorožitve, ponavlja U Tant svoj predlog za začetek razgovorov med petimi jedrskimi velesilami. Pri tem dodaja, da je dosedanje delo razorožitvene konference v Ženevi malo spodbudno, ter se zavzema za sklenitev novih delnih sporazumov med državami.

U Tant poudarja, da je vstop Kitajske v «atomski klub» povečal nevarnost širjenja jedrskega orožja Zato morajo države proučiti z največjo pozornostjo ta problem.

V zvezi s pobudami nekaterih vlad za ustanovitev rezerv v svojih armadah, ki bi jih stavili na razpolago OZN v primeru potrebe, izraža U Tant upanje, da bo pristojni organizem OZN pooblastil glavnega tajnika, da začne temeljito proučevanje tega problema.

Kar se tiče Konga, je U Tant mnenja, da je vzrok za nerede v prvi vrsti «velik neuspeh kongoške vojske». Pri tem pravi, da je bivši predsednik kongoške vlade Adula osebno odobril načrt za vežbanje in reorganizacijo kongoške vojske, toda vrhovni poveljnik vojske Mobutu je načrt zavrnil. Čete OZN so konec junija letos zapustile Kongo po štirih letih bivanja v tej državi zaradi tega, ker kongoška vlada ni nikoli izrazila želje, da bi te čete ostale v Kongu preko tega roka.

U Tant izraža upanje, da bo organizacija afriške enotnosti našla rešitev v Kongu na podlagi sporazumevanj. V pričakovanju te rešitve nudi dva tisoč tehnikov OZN še vedno tehnično pomoč Kongu.

Tajnik OZN ugotavlja zatem znatno izboljšanje življenjskih pogojev ciprskega prebivalstva in dodaja, da je to treba v veliki meri pripisati navzočnosti sil OZN na otoku. Vendar ni moč sedaj govoriti o pomembnem napredovanju po poti dolgoročne politične rešitve, ki jo iščejo posredovalci. U Tant obžaluje tudi s tem v zvezi nezadostno finansiranje operacij OZN.

Zatem izreka U Tant zadovoljstvo, da je odbor opazovalcev OZN v Jemenu prispeval k zmanjšanju napetosti, in pri tem ugotavlja, da se kaj takega ni zgodilo v Maleziji.

Kar se tiče apartheida, obžaluje U Tant ločene sklepe specializiranih ustanov OZN, ki so izključile Južno Afriko, medtem ko se sama OZN ni izrekla o tem. Vendar upa, da se bo Južna Afrika konec koncev prilagodila mnenju svetovne javnosti in izvedla ukrepe, «da stopi na pot rasne harmonije».

V zvezi z Južno Rodezijo izreka U Tant zadovoljstvo, ker je britanska vlada jasno sporočila svoje stališče, dodaja pa, da nevarnost še vedno traja, ker ni nobenih znakov, da bi bila južnorodezijska vlada pripravljena sprejeti demokratična načela rasne enakopravnosti

U Tant označuje za «anahronistično« pomen, ki ga hoče portugalska vlada dati načelu samoodločanja.

Glavni tajnik pripisuje veliko važnost ženevski konferenci o trgovini in razvoju. Na koncu izreka zadovoljstvo zaradi dela posebnega sklada OZN in poudarja, da so v septembru investirali 780 milijonov dolarjev za začetek izvajanja 15 načrtov tega sklada in prizadetih držav.

V zvezi z U Tantovimi izjavami, naj bi države, ki niso zastopane v OZN, imele možnost, da pošljejo svoje opazovalce, ugotavljajo, da imajo sedaj opazovalce pri OZN naslednje države, ki niso članice te organizacije: Švica, Zahodna Nemčija, Južni Vietnam, Monaco, Južna Koreja in Vatikan.

«New York Times» piše, da je sprejem Kitajske v OZN letos ali prihodnje leto neizbežen. Pri tem dodaja, da tedaj, ko bo Kitajska prišla v glavno skupščino OZN «kljub ameriškim protestom in njihovemu odločnemu nasprotovanju, bo ameriški ugled dobil udarec, ameriški vpliv v skupščini bo spodkopan in ZDA bodo v sporu s svojimi glavnimi zavezniki».

List je mnenja, da je moč preprečiti tako stanje, in poziva ZDA, naj priznajo Kitajsko in prenehajo nasprotovati njenemu sprejemu v OZN. Pri tem dodaja, da je treba «seveda zagotoviti Formozi pravico, da odloča o svoji prihodnosti, in možnost, da ima ločeno delegacijo v OZN». «Če bi Kitajci s celine odklonili svoj sprejem v OZN v takih pogojih, dodaja list, bo krivda njihova in ne naša.» Zatem našteva list tri glavne razloge, ki govorijo za sprejem Kitajske v OZN: spoštovanje načela univerzalnosti Združenih narodov; ovire za sklenitev realističnih sporazumov o vprašanjih, kakor je razorožitev, ne da bi upoštevali stališče najmočnejše države v Aziji; možnost, da bi sprejem Kitajske pomagal, da bi se rešili «iz sedanje slepe ulice na Daljnem vzhodu».

DANES

Danes je zadnji predvolilni dan brez volilne kampanje, tako da imajo volivci čas razmisliti, komu bodo jutri ali pojutrišnjem oddali svoj glas. Včeraj so lahko poslušali prav vse glavne voditelje vseh strank, voditelje KPI in KD pa tudi po televiziji.

Sicer pa je vladalo v svetu zanimanje predvsem za konferenco parlamentarcev NATO v Parizu, ki se je zaključila z odobritvijo priporočil posameznih komisij, o katerih smo včeraj poročali. Odobreno je bilo tudi priporočilo glede ustanovitve jedrske sile NATO s 27 proti 13. Ustanovili so tudi delovne skupine, ki bodo proučile morebitne reforme NATO.

Ženevska konferenca EFTA (področje svetovne trgovine) je dosegla delen sporazum z britansko delegacijo: Velika Britanija je privolila, da začne v prihodnjih mesecih znižanje in eventualno ukinitev petnajstodstotne carine. Vendar pa datum tega začetka ni določen ter je v poročilu o tem rečeno le «čez nekaj mesecev». Države EFTA pa so zahtevale od Anglije naj zniža carino v nekaj tednih za 10 odst., naj bo uvoz oproščen te carine v primerih pogodb, ki so bile sklenjene pred 27. oktobrom letos, in končno, naj carina ne velja za blago, ki je podvrženo količinskim omejitvam za uvoz v Veliko Britanijo. Kot je znano, se vse države pritožujejo nad veliko škodo, ki jim jo britansko zvišanje carin povzroča.

Glavni tajnik OZN U Tant je včeraj objavil poročilo o delovanju OZN v letošnjem letu. V poročilu se posredno predlaga naj bi v OZN poslale svoje opazovalce tudi tiste države, ki jih doslej nimajo. Te države so: LR Kitajska, Vzhodna Nemčija, Severna Koreja in Severni Vietnam. Opazovalce pa imajo sledeče države, ki niso članice OZN: Švica, Zahodna Nemčija, Južni Vietnam, Južna Koreja, Vatikan in Monaco. Značilno je, da je v tej zvezi «New York Times» poudaril, da je sprejem Kitajske v OZN letos ali prihodnje leto neizbežen.

Toda v glasilu kitajske KP je bil včeraj objavljen članek o «važnosti padca Hruščova kot velikiz zmagi za marksiste in leniniste vsega sveta». Članek kritizira tiste, ki upajo, da bo v sovjetski politiki prevladal «hruščevizem brez Hruščova» ter dodaja, «da so ti norci v slepi ulici». Za prvo krivdo Hruščova pa pravi list, da je «žalil Stalina z najbolj ostudnimi besedami» in se s tem «postavil proti marksizmu-leninizmu». Vseh krivd Hruščova pa je dvanajst.

800 BELGIJSKIH PADALCEV NA OTOKU ASCENSION

Belgija in ZDA ob podpori Anglije pripravljajo intervencijo v Kongu

Padalce so na otok Ascension prepeljala ameriška letala - Danes začetek pogajanj med predstavniki stanleyvilske vlade in ZDA

BRUSELJ, 20. — Predstavnik belgijskega zunanjega ministrstva je danes sporočil, da sta ameriška in belgijska vlada «zaradi nevarnosti, ki grozi Evropejcem na področju Stanleyvilla», sklenili sprejeti pripravljalne ukrepe, ki bi «v primeru potrebe» omogočili izvedbo «rešilnih operacij humanitarnega značaja». Predstavnik je dodal, da so ameriška letala prepeljala prvi bataljon belgijskih padalcev na otok Ascension z dovoljenjem britanske vlade. Dodal je, da gre za «previdnostni ukrep» in «belgijska vlada še vedno trdno upa, da bodo oblasti v Stanleyvillu ščitile življenje belgijskih državljanov v tem mestu».

Otok Ascension je majhna britanska kolonija na južnem Atlantiku in je sredi poti med Južno Ameriko in zahodnoafriško obalo. Njegova površina znaša 34 kvadratnih milj, kjer živi manj kakor 400 oseb.

Glavni tajnik OZN U Tant je nocoj sporočil, da bi moral varnostni svet OZN proučiti položaj, ki je nastal, ker je Belgija sklenila poslati na otok Ascension 800 padalcev za morebitno intervencijo v Kongu. Predstavnik OZN je izjavil, da je U Tant mnenja, da bi morali o zadevi razpravljati v varnostnem svetu, ker nastali položaj ogroža mednarodni mir in mednarodno varnost.

Uradni predstavnik kongoške vlade je nocoj izjavil, da bi vsak enostranski korak za spustitev belgijskih padalcev v Stanleyville pomenil za kongoško vlado napad. Čombe pa je danes na nekem javnem zborovanju izjavil: «Vkorakali bomo v Stanleyville čez nekaj dni.» Dodal je, da bo v kratkem odpotoval v Bruselj, «da reši kongoško imetje». Pripomnil je: «Nedopustno je, da belgijska vlada še vedno pridržuje del našega premoženja prav v trenutku, ko nujno potrebujemo denar za naš gospodarski proračun.»

Belgijski zunanji minister Spaak je poslal davi poslanico predsedniku ljudske republike Kongo Gbenju s pozivom naj «sprejme potrebne ukrepe za varnost Belgijcev na področju Stanleyvilla». Spaak poziva Gbenja, naj dopusti prihod delegacije mednarodnega Rdečega križa v Stanleyville, da bi organizirala odhod tujcev.

Belgijski krščanskosocialni poslanec Antoine Saintraint, ki je bil upravnik bivšega belgijskega Konga, je izjavil, da bi zadostovalo 300 belgijskih padalcev za zasedbo Stanleyvilla.

Gbenje je poslal Jomu Kenjati brzojavko, v kateri pravi med drugim: «Vsak napad, ki bi ga povzročili Američani, bi preprečil odložitev usmrtitve Paula Carlsona». V brzojavki, ki jo je poslal ameriški vladi, pa pravi Gbenje, da je vlada ljudske republike Kongo sprejela na znanje, da je ameriška vlada privolila v začetek pogajanj, toda «Washington mora vedeti, da Carlson ni edini ameriški borec v Kongu».

V Washingtonu je predstavnik državnega departmaja sporočil, da so se sporazumeli, da se jutri začnejo v kenijski prestolnici razgovori v zvezi z ameriškimi državljani na področju Stanleyvilla. Potrdil je, da ZDA sodelujejo z Belgijo v pripravah za morebitno intervencijo na področju Stanleyvilla. Dodal je, da je prevoz belgijskih padalcev z ameriškimi letali na otok Ascension «previdnostni ukrep» in da so bile druge države obveščene o tem.

Predstavnik je sporočil, da je Gbenja imenoval delegacijo tren članov, ki se bo pogajala z ameriškimi predstavniki. Ti so zunanji minister Kanza, predsednik kenijske vlade Jomo Kenjata in glavni tajnik organizacije afriške enotnosti Telli. Gbenja je pozval ZDA, naj določijo datum za začetek razgovorov. Ameriška vlada je sporočila, da je določila ameriškega poslanika v Nairobiju za svojega predstavnika pri pogajanjih.

Gbenja je sporočil Kenjati, da je odložil na ponedeljek usmrtitev Američana Carlsona, da ZDA omogoči začetek pogajanj s stanleyvilsko vlado.

Minister L. Mariotti za zagrebške poplavljence

RIM, 20. — Minister za zdravstvo sen. Luigi Mariotti je danes poudaril solidarnost, ki jo je jugoslovanska vlada pokazala ob priliki znane katastrofe v Vaiontu in je z letalom poslal v Zagreb zaradi poplav prizadetemu prebivalstvu odeje in drug potrebni material.

zaključena konferenca parlamentarcev NATO

PARIZ, 20. — Letna konferenca parlamentarcev NATO je zaključila danes svoje zasedanje z odobritvijo priporočil posameznih komisij, ki so bila objavljena že včeraj. Zasedanje se je končalo s plenarno sejo, na kateri so razpravljali o poročilu vojaške komisije, ki ga je pripravil nizozemski general Couzy. Ta je med debato poudaril, da se večstranska jedrska sila predvsem tiče politične komisije, vendar je pripomnil, da «določeno število oseb in jaz med njimi meni, da je večstranska sila odveč in zaradi tega predstavlja nepotrebne napore zaradi dejstva, da nobena stvar ne dopušča domneve, da bi mogla prinesti politično rešitev.»

Zatem so odobrili priporočila posameznih komisij.

POROČILO O DELU ZKJ ZA 8. KONGRES

Za skupno delovanje delavskih strank ne glede na krilo, ki mu pripadajo

Uspehi v družbenem razvoju SFRJ od leta 1956 do 1964 - Pomen beograjske (1955) in moskovske (1956) izjave ter 20. in 22. kongresa KP SZ

BEOGRAD, 20. — CK ZKJ je objavil poročilo o svojem delu med 7. in 8. kongresom, ki bo podano na 8. kongresu, ki se bo začel 7. decembra v Beogradu. V poročilu se med drugim ugotavlja, da je ZKJ dala velik prispevek razvoju družbenega samoupravljanja, neposredni socialistični demokraciji, materialnemu in kulturnemu napredku družbe in družbeni uveljavitvi delovnega človeka. Poudarja se tudi, da so napredek in uspehi Jugoslavije in njena zunanja politika omogočili uveljavitev Jugoslavije kot činitelja miru in mednarodnega sodelovanja v reševanju vseh aktualnih vprašanj sodobnega sveta.

V prvem poglavju poročila o družbenem razvoju se med drugim ugotavlja, da se je udeležba družbenega gospodarstva v narodnem dohodku povečala od 66 odst. v letu 1956 na okrog 77 odst. v letu 1963, udeležba skupne osebne potrošnje v razdelitvi narodnega dohodka pa od 51.6 na 52 odst. Navaja se nadalje, da se je izvoz od leta 1957 do 1963 povečal več kot dvakrat, medtem ko se je uvoz povečal za 60 odst. Kot pozitivna tendenca se v poročilu poudarja razvoj novih oblik gospodarskih odnosov z inozemstvom, posebno na področju proizvajalnega in tehničnega sodelovanja. V poročilu so tudi podatki o razvoju informacijskih sredstev in se ugotavlja, da se je število radijskih naročnikov povečalo od 1.088.000 v letu 1958 na skoraj 2.5 milijona letos, število listov od 754 na 1092, njihova naklada od 24.175.000 na 53.214.000 izvodov. Naklada listov narodnih manjšin se je povečala od 12.814.000 na 19.684.000 izvodov.

V drugem poglavju, ki se nanaša na delovanje in razvoj ZKJ, se ugotavlja med drugim, da je bila v pretekli dobi zaostrena idejna in politična borba proti birokratizmu in psevdoliberalističnemu pojmovanju, kjer koli se je pojavilo.

V tretjem poglavju je prikazano delo CK ZKJ, medtem ko vsebuje četrto poglavje pregled mednarodnih stikov in njihovo razširitev ter sodelovanje ZKJ, SZDL in drugih političnih in družbenih organizacij. Poročilo poudarja, da se je Zveza komunistov dosledno zavzemala za ohranitev miru, popuščanje napetosti na svetu, likvidacijo hladne vojne, za rešitev spornih vprašanj na miren način, za uveljavitev načela koeksistence, za odločno podporo narodom, ki se bore za osvoboditev od kolonializma, za krepitev politike neodvisnosti in za zmanjšanje gospodarske zaostalosti, za utrditev dela organizacije OZN in njenih organov. Ugotavlja se nadalje, da je splošno povečanje sil miru in socializma, krepitev vloge delavskega razreda in ostalih naprednih sil v kapitalističnih državah ter povečanje števila neodvisnih držav omogočilo, da socialistične sile in druge napredne sile dosežejo važne uspehe v borbi za mir, socializem in splošen napredek na svetu.

V poročilu se poudarja pomen, ki sta ga imeli beograjska (1955) in moskovska izjava (1956) za normalizacijo odnosov s Sovjetsko zvezo in drugimi socialističnimi državami, ter pomen sklepov 20. in 22. kongresa KP SZ za sodelovanje med komunističnimi partijami sploh. V poročilu se ugotavlja, da je ZKJ nadaljevala, razširila, oziroma obnovila sodelovanje z mnogimi komunističnimi in delavskimi strankami. Kot posebno intenzivno in vsebinsko je v poročilu ocenjeno sodelovanje s Komunistično partijo Italije. Kot eno najpomembnejših komponent celotne mednarodne aktivnosti ZKJ SZDL se v poročilu poudarja sodelovanje z naprednimi in novimi narodnoosvobodilnimi gibanji Afrike, Azije in Latinske Amerike.

Poročilo zaključuje z ugotovitvijo, da so ohranitev miru in družbeni napredek široka platforma za skupno delovanje delavskih strank ne glede na to kateremu krilu pripadajo, in da politika miroljubne koeksistence in njena uveljavitev kakor tudi aktualne naloge, ki stoje pred vsemi narodi, izboljšujejo pogoje, da se postopoma presežejo stara nesoglasja in nasprotja v delavskem gibanju.

B. B.

Napad fašistov na sedež «Unità» in na kandidata PSI

TURIN, 20. — Skupina fašistov je nocoj podrla glavna vrata poslopja v Ulici Cernaia 14, kjer je sedež turinskega uredništva «Unità». Ranili so mehanika pri teleprinterju Flavia Panzo, ki so ga morali odpeljati v bolnišnico. Napadalci so nato vdrli v urade, kjer so poškodovali pohištvo in drugi material. Pozneje jih je policija izgnala. Poročilo ANSE ne omenja nobene aretacije. Napad je skupina izvedla po zborovanju, na katerem je govoril poslanec MSI Tullio Abelli.

V Rimu je skupina fašistov, ki se je vračala z zborovanja, na katerem je govoril poslanec Michelini, napadla in poškodovala avtomobil, v katerem je bil kandidat PSI za pokrajinske volitve v Rimu Pier Luigi Sagona.

PRIKRIT KITAJSKI NAPAD NA NOVE VODITELJE SZ

Peking je začel znova napadati politiko miroljubnega sožitja

V članku «Zakaj je padel Hruščov» ponavlja list «Rdeča zvezda» vse že znane napade, pri čemer napada tudi Jugoslavijo - Članek je pekinški radio že prej napovedal kot «važno novico»

PEKING, 20. — Pekinški radio je bil napovedal za danes popoldne «važno sporočilo». Pozneje je agencija «Nova Kitajska» kot «važno sporočilo» objavila članek glasila kitajske komunistične stranke «Rdeča zvezda», ki z velikim zadovoljstvom poudarja «važnost padca Hruščova». List dodaja, da je «padec Hruščova velika zmaga za marksiste-leniniste vsega sveta» in da gre za «dogodek, ki koristi revolucionarni stvari vseh narodov sveta».

V članku je med drugim rečeno: «Hruščov je padel. Ta veliki spletkar, ki se je polastil vodstva sovjetske partije in sovjetske države, ta predstavnik številka ena modernega revizionizma je bil končno odstranjen z zgodovinske pozornice. To je izvrstna stvar, ki koristi revolucionarni stvari narodov vsega sveta. Padec Hruščova predstavlja veliko zmago za marksiste-leniniste vsega sveta, ki vodijo stalno borbo proti revizionizmu. Ta dogodek pomeni poraz, neuspeh modernega revizionizma.»

Članek pravi med drugim tudi: «Hruščov je zbral vsa protimarksistična mnenja oportunistov in revizionistov, s katerimi je zgodovina bogata. Izhajajoč iz njih je spravil skupaj dobro razvito revizionistično linijo, ki se navdihuje po «miroljubnem sožitju», po «miroljubnem tekmovanju», po «mirnem prehodu», po «državi vsega ljudstva» in po «partiji vsega ljudstva». Sledil je liniji kapitulacije pred imperializmom in se je posluževal teorije sprave med razredi, da ovira in likvidira revolucionarne borbe ljudstva. V mednarodnem komunističnem gibanju je vodil linijo razdvajanja in tako linijo, da je proletarski internacionalizem zamenjal s šovinizmom velike države. V Sovjetski zvezi je temeljito deloval za razkroj diktature proletariata in je skušal nadomestiti socialistični sistem z buržoazno ideologijo, politiko, gospodarstvom in kulturo in je tudi skušal obnoviti kapitalizem. V zadnjih enajstih letih je Hruščov izkoriščal ugled komunistične stranke Sovjetske zveze in prve socialistične države, ki je bila zgrajena pod vodstvom Lenina in Stalina, in je storil vse slabe stvari, ki jih je mogel storiti v nasprotju z resnično voljo sovjetskega ljudstva.»

List pravi dalje, da padec Hruščova «prav gotovo ni posledica njegove starosti ali slabega zdravja in tudi ne napak v metodah ali njegovega stila vodstva».

(Nadaljevanje na 2. strani)

Brežnjev: ostali bomo zvesti načelom miroljubnega sožitja

MOSKVA, 20. — V govoru, ki ga je imel na proslavi 40. obletnice ustanovitve sovjetske uzbekistanske republike, je Leonid Brežnjev med drugim izjavil: «Tisti, ki hočejo živeti v prijateljstvu z nami, lahko vedno računajo na naše prijateljstvo. Tisti, ki hočejo delovati za mednarodno pomirjenje in za izboljšanje odnosov med državami, bodo našli v Sovjetski zvezi vedno razumevajočega in zanesljivega partnerja.»

Brežnjev je dalje izjavil: «Zunanja politika Sovjetske zveze nima važnejše naloge, kakor je naloga zagotovitve miru, ki je potrebna za graditev komunizma. Ne bomo štedili z napori, da okrepimo prijateljstvo in enotnost z državami socialistične skupnosti. V naših odnosih s kapitalističnimi državami bomo vedno ostali zvesti načelom miroljubnega sožitja.»

Kar se tiče notranje politike, je Brežnjev dejal: «Prišel je trenutek, ko je treba začeti izboljševati kakovost dobrin sovjetske proizvodnje.

NA ZASEDANJU ČLANIC EFTA

Anglija ni prevzela nobene jasne obveznosti

Obljubila je, da bo začela «v prihodnjih mesecih» zniževati dodatno carino na uvoz

ŽENEVA, 20. — Davi ob 4,15 so po osmih urah diskusije dosegli delen sporazum v svetu ministrov EFTA (področje svobodne trgovine) med britansko delegacijo in ostalimi šestimi delegacijami. Britanski zunanji minister Walker je izjavil, da je bil desežen «popoln sporazum». Ob prihodu v London je Walker izjavil: «Dane so bile koncesije na eni in na drugi strani in na koncu je Velika Britanija privolila, da v prihodnjih mesecih začne znižanje in eventualno ukinitev dodatne 15-odstotne carine. Države EFTA so s svoje strani jasno sporočile, da ne bodo sprejele povračilnih ukrepov.»

Uradno sporočilo, ki so ga objavili popoldne, kaže, da Velika Britanija ni prevzela jasnih obveznosti glede ukinitve ali znižanja dodatne carine. Sporočilo pravi, da so britanski ministri obrazložili razloge, ki onemogočajo vladi, da bi določila točen datum za znižanje ali ukinitev dodatne carine. Dodaja pa, da «je namen britanske vlade začeti proces znižanja čez nekaj mesecev».

Kar se tiče stališča angleških družabnikov, pravi sporočilo, da so ti «opozorili svoje britanske tovariše na dejstvo, da je 15-odstotna dodatna carina na uvoz v Anglijo neskladna z obveznostmi stockholmskega sporazuma».

Britanski družabniki so pozvali londonsko vlado, naj določi točen datum (čez nekaj mesecev) za odpravo ali znižanje carine. Sporočilo dodaja: «Od britanske vlade se je vztrajno zahtevalo: 1. naj se carina zniža za 10 odstotkov v nekaj tednih, 2. naj bo uvoz oproščen te carine v primerih, ko so dokazi, da so bile pogodbe sklenjene pred 27. oktobrom 1964, 3. carina naj ne velja za blago, ki je že podvrženo količinskim omejitvam za uvoz v Veliko Britanijo.»

Britanski ministri pa so ostali pri svojem stališču. Odgovorili so, da člen 19 stockholmskega sporazuma dopušča količinske omejitve na uvoz, če je treba ozdraviti velik primanjkljaj plačilne bilance. Britanski ministri so tudi poudarili, da je dodatna carina začasen ukrep in da je vlada odločena v interesu lastne države in v interesu družabnikov EFTA znižati to carino, in sicer znižati jo kolikor mogoče kmalu. Vendar pa niso mogli britanski ministri prevzeti jasnih obveznosti, temveč so poudarili obljubo, da bodo proces za znižanje in ukinitev začeli čez nekaj mesecev.

Poleg tega se je Velika Britanija obvezala pred svojimi družabniki, da bo začela dvostranske razgovore, da se odpravi škoda, ki jo je utrpela privatna industrija. Zadevo bodo stalno in temeljito proučevali v raznih organizmih združenja. Delovna skupina bo proučila stanje britanskega gospodarstva, da lahko pripravi poročilo, ki ga bodo predložili ministrom na prihodnjem zasedanju februarja 1965. Sestal se bo tudi gospodarski odbor, da prouči posledice angleških gospodarskih ukrepov za trgovino ostalih držav EFTA.

Spor med članicami EGS je postal že širši spopad

Protislovni interesi industrijsko visoko razvitih kapitalističnih držav so pred kratkim povzročili — potem ko so se zgoščeno pokazali v sporu glede kmetijske politike v Evropski gospodarski skupnosti — vrsto važnih političnih potez in pobud. Opozorila francoskega premiera, dana konec oktobra letos, da bi Francija utegnila blokirati združevalne načrte EGS — in morda le-to tudi zapustiti, če ne bo do konca leta dosežen sporazum o skupni kmetijski politiki — so naletela na močan odmev. V odgovor je zahodnonemška vlada poudarila tezo, da rimski sporazumi (sporazumi o ustanovitvi EGS) ne obvezujejo ne nje ne katerekoli druge države podpisnice, da vodi skupno kmetijsko politiko vse do leta 1970.

Tako zaostrena stališča so po vrsti uradnih in neuradnih poskusov posredovanja deloma ublažili. Po komentarjih zahodnonemškega tiska je mogoče pričakovati medsebojno popuščanje obeh poglavitnih udeležencev v EGS na različnih področjih političnega življenja. Zdi se, da je smisel kompromisa v tem, da bi odložili sklepe o spornih vprašanjih, toda obseg spora in njegova gospodarsko politična vsebina s tem vsekakor ne bosta in tudi ne moreta biti spremenjena.

Če naj bolje razumemo te dogodke in sploh krizo, v kateri je EGS od leta 1962 naprej, ko so Veliki Britaniji onemogočili, da bi postala članica skupnosti s posebnim statusom, moramo imeti pred očmi predvsem dve važni okoliščini. Prvič Francija in Zahodna Nemčija imata kot dve gospodarsko najmočnejši udeleženki v EGS različno gospodarsko strukturo in zato različne, v mnogočem nasprotne gospodarske interese. Drugič, glede na veliko proizvodnjo in potrošno zmogljivost območja skupnosti kot celote območja prihaja njena združevalna politika navzkriž z močnimi zunanjimi činitelji, državami ali skupinami držav, katerih gospodarskim interesom škoduje ali bi utegnila škodovati.

V gospodarski strukturi Francije je kmetijstvo ohranilo mesto enega izmed najvažnejših činiteljev v gospodarskem in tudi političnem življenju države. Njena kmetijska proizvodnja je velika (kakih 40 odstotkov proizvodnje evropske gospodarske skupnosti), zato pa nujno potrebuje tuje trge za prodajo presežkov. Spričo pritiska visoke proizvodnje so cene francoskih kmetijskih pridelkov nižje od povprečnih cen v skupnosti, s stališča pridelovalcev pa so pogostokrat tudi pod mejo rentabilnosti. Kmetijska hiperprodukcija ima tudi resne socialne posledice (zelo pogoste so stavke in protesti kmetovalcev), vendar pa vlada omahuje z intervencijo glede cen, pri čemer pričakuje, da bo vprašanje presežkov ugodno rešila v okviru skupnosti.

To je več ali manj tudi bil francoski interes, ko so ustanavljali Evropsko gospodarsko skupnost. Francija je lahko kot šibkejši soudeleženec v industrijskem pogledu nudila Zahodni Nemčiji carinske olajšave samo s pogojem, da bodo njene relativne izgube v korist zahodnonemške industrije kompenzirane z zahodnonemškimi koncesijami v korist njenega kmetijstva. Ko so bili leta 1962 francosko-zahodnonemški odnosi najboljši, so se članice EGS sporazumele, da pospešijo program združevanja, s čimer so spremenile besedilo, toda okrepile duha rimskih sporazumov. Pri vzajemni trgovini z industrijskim blagom so uveljavili nova, večja carinska znižanja, kot so jih prvotno določili, vendar pa so se načelno domenili tudi o skupni kmetijski politiki. Sprejem take politike pa se je zataknil pri cenah žit, ki bi morale biti enotne (zahodnonemške so danes za 30 odstotkov višje od francoskih), tako da niti do danes že nekajkrat podaljšani roki niso pripeljali do sporazuma. Tako je zahodnonemška industrija na francoskem trgu utrdila svoj položaj vtem ko se delež francoskega kmetijskega izvoza na zahodnonemški trg ni povečal.

Francosko nezadovoljstvo še povečuje dejstvo, da njen delež pri oskrbi Skupnega trga s kmetijskimi pridelki ni v sorazmerju niti z njenimi potencialnimi možnostmi niti v nekem smislu s potrebami njenih soudeleženk. Od lanskega največjega francoskega izvoza žit — 5 milijonov ton — so v EGS prodali komaj četrtino. Z drugimi besedami, od skupnih količin žit, ki jih uvažajo v države EGS, odpade na Francijo manj kot 10 odstotkov. Podobna razmerja opažamo tudi pri drugih kmetijskih pridelkih.

Francoskim zahtevam se v glavnem upira Zahodna Nemčijo. Enotna cena za žita, ki je trenutno v središču spora — zahteva kot osnovo povprečne stroške proizvodnje, ki pa so v skupnosti kot celoti precej pod zahodnonemško ravnijo. Skratka, visoko carinsko varstvo za te pridelke bi morali v Zahodni Nemčiji zmanjšati, prav tako pa tudi dohodek domačih pridelovalcev. V tem primeru bi morala vlada prevzeti trajno obveznost, da posredno kompenzira izgube kmetovalcev, ali pa da prevzame tveganje antagoniziranja te družbene plasti, ki je sicer eno izmed poglavitnih političnih oporišč demokristjanske stranke. Mislijo, da bi znižanje cen pripeljalo do zanesljivega vladnega poraza na volitvah konec prihodnjega leta.

Morda je še večjega pomena protislovni interes zahodnonemške industrije. Industrija se zavzema za zmanjšanje subvencij kmetijstvu (kar bi bi bilo v soglasju z enotno kmetijsko politiko skupnosti), pri tem pa odločno nasprotuje, da bi dali na kmetijskem trgu posebne prednosti drugim soudeležencem. Zahodna Nemčija je kot velika izvoznica industrijskih izdelkov zainteresirana, da ne moti tokov svojega kmetijskega uvoza, saj bi sleherno zmanjšanje tega uvoza iz izvenevropskih držav (kar bi bilo posledica povečanega uvoza iz držav skupnosti) pripeljalo do zožitve njenega lastnega izvoznega industrijskega trga.

Spor v zvezi s temi protislovnimi interesi povečuje tudi zunanji pritisk. Enotna kmetijska politika, kot si jo načeloma zamišljajo, bi prizadela interese ZDA in številnih držav v razvoju, saj so to glavni dobavitelji kmetijskih pridelkov Skupnemu trgu.

Da bi odpravili to nevarnost, so zahtevale ZDA v okviru pogovorov v GATT o splošnem zniževanju carin tudi liberalizacijo trgovine s kmetijskimi pridelki, vendar pa Skupni trg ni hotel o tem razpravljati, dokler ne bi v njem dosegli notranjega sporazuma o kmetijski politiki. Tako je notranji spor med državami članicami prerasel v širši spopad, v katerem zastopa Skupni trg tendenco avtarkičnega obravnavanja kmetijskih problemov, vtem ko zastopajo ZDA liberalizacijo, s čimer branijo ne samo svoje, marveč hkrati tudi interese tretjih držav.

Pravkar končane priprave za nadaljevanje pogovorov v GATT kažejo, da je prišlo do sprememb v taktičnih stališčih prizadetih držav. Da pogajanja ne bi zašla v slepo ulico protislovnih interesov, so se, kot vse kaže, sporazumeli o tem, da bodo sporna kmetijska vprašanja obšli ali odložili. Jasno pa je, da ostajajo ta vprašanja odprta. ZDA ne zahtevajo več znižanja carin, hočejo pa jamstvo, da njihova udeležba pri oskrbi Skupnega trga s kmetijskimi pridelki ne bo zmanjšana glede na dogovore, ki bi jih države članice te skupnosti lahko sklenile. Torej se bistvo ameriškega stališča ni spremenilo, stežka bi ga združili z idejo o skupni kmetijski politiki EGS in se pojavlja kot nasprotna utež francoskim gospodarskim interesom.

Vse to nam omogoča zaključek, da je prišel spor za tržišča med industrijsko razvitimi kapitalističnimi državami v zelo akutno obdobje, številna znana dejstva pa kažejo, da ustvarja to tudi pogoje za važne premike v njihovih političnih odnosih.

ZDRAVKO MIĆIĆ

KJER NE PUSTIJO SRAMOTITI ODPORNIŠTVA

V nekaterih krajih Italije nič kaj ne trpijo predstavnikov fašistov, pa čeprav gre «samo» za volilni shod novofašističnega MSI. Tako so v Ivrei delavci tovarne Olivetti v četrtek kar predčasno odšli z dela, da protestirajo zaradi nedavnega shoda MSI, ki je izzval nemir, pa tudi zato, da preprečijo nov misovski shod, ki je bil napovedan za 18. uro tega dne. Na trg, kjer bi moral biti shod, so delavci in delavke odšli iz tovarne kar v sprevodu, v katerem so nosili na desetine napisov «Naj živi odporništvo» in podobnih. Pridružilo se jim je na stotine mladine in bivših borcev. Misovski kandidat, ki so ga sprejeli s petjem partizanskih pesmi, ni mogel govoriti: shod je bil preložen na neki drugi trg, ki pa je bil popolnoma prazen in blokiran po policiji. Govornik je šele po 10. uri začel govoriti praznemu trgu, medtem ko je na bližnjih ulicah množica pela in kričala, tako da govornika ni bilo slišati.

Prebivalstvo Ivreje je tako odločno pokazalo, da so pri njem nezaželeni tisti, proti katerim se je vodila borba odporništva. Pri nas Slovencih pa se še najdejo ljudje, ki z naslado zagrizenih fašistov pišejo o *resistenzi* — v navednicah (gl. «Katoliški glas», 15. okt. t.l.), kot da gre za besedo, iz katere se lahko katerikoli fašistični lizun norčuje — potem ko je s svojim fašističnim gospodarjem vred po izdajstvu pobegnil iz svoje domovine. Toda mogoče je le prišel čas, ko bo potrpežljivosti konec in ko bodo apologeti fašizma in sramotilci odporništva poklicani na odgovor.

LETALSKA NESREČA NA ŠVEDSKEM

Na letalu je bilo več kot 40 oseb

Ni še potrjeno, če so se vse osebe, ki so bile na letalu, ubile

STOCKHOLM, 20. — Neko letalo švedske družbe «Linjenflyg» je strmoglavilo na tla v Vejbyslaettu v srednji Švedski. Policija je sporočila, da je bilo na letalu 39 potnikov ter štirje člani posadke.

Letalo je eksplodiralo v zraku, ko je hotelo pristati na letališče Angelholm.

Še živi trije rudarji ki so jih že imeli za mrtve

SASOLBURG, 20. — Tri Afričane, ki so bili zaradi požara od ponedeljka blokirani v nekem premogovniku v Sasolburgu, je včeraj našla žive neka reševalna skupina. Trije rudarji, o katerih se je že mislilo, da so mrtvi, so potem brez pomoči prišli na površje. Reševalne skupine pa so medtem spravile na površje trupla devetih rudarjev, medtem ko še naprej iščejo drugih 11 mož.

Petorčki se bodo mogoče ohranili

LORENZO MARQUES, 20. — Petorčki — štirje dečki in ena deklica — z Mozambiqua, ki so se preteklo soboto rodili v družini nekega revnega kmetovalca, približno 300 km severno od Lorenzo Marquesa, so bili sedaj prepeljani v prestolnico, kjer bodo lahko zanje na kliniki primerno skrbeli. Ravnatelj bolnišnice je izjavil, da so danes vse možnosti, da petorčki ostanejo pri življenju.

Preprosto črnsko mater zelo čudi, da se časnikarji tako zanimajo zanjo in za njene otroke.

Turizem prinaša Bolgariji vedno več tujih valut

DUNAJ, 20. — Generalni ravnatelj bolgarske državne ustanove za turizem Vladimir Damjanov je med svojim kratkim obiskom na Dunaju izjavil, da so dohodki turizma v tujih valutah narasli v Bolgariji od 14 milijonov dolarjev v letu 1963 na 26 milijonov dolarjev letos. Predvidevajo pa, da bodo s povečanjem receptivnih sposobnosti ti dohodki prihodnje leto narastli na 32 milijonov dolarjev.

Zaradi letalskega trušča bo plačal manj davka

LONDON, 20. — Neki inženir, ki ima hišo bliže kot eno miljo od glavnega londonskega letališča, je prvi angleški državljan, ki je uspel, da so mu znižali obdavčljivo vrednost njegove hiše zaradi ropota, ki ga povzročajo letala. Znižanje ima za posledico, da bo inženir plačal sicer samo 3 šterlinge davka na leto manj, vendar je to «prvi korak». Inženir je povedal, da se večkrat zgodi, da pri dviganju preletavajo letala njegovo hišo v višini kakih 30 m in to po dve v eni minuti.

Jelen iz ledene dobe

BONN, 20. — Blizu Duderstadta so pri izkopavanjih naleteli na okostnjak «ortogenocerosa», ki izhaja iz dobe pred 500.000 leti. Po izjavi prof. Meischnerja z inštituta za geologijo in paleonteologijo na univerzi v Goettingenu gre za edini primer okostnjaka «ortogenocerosa» (neka vrsta stepskega jelena), ki izhaja iz ledene dobe.

Podgane obgrizle otroka

MESSINA, 20. — Ko je leto dni star deček nekje na periferiji Messine spal v svoji posteljici in so bili starši v sosednem prostoru pri večerji, so otroka napadle podgane. Zaradi hudih ran, ki so mu jih prizadele po obrazu, so otroka prepeljali v bolnišnico. Zdravniki pa se še niso izrekli, če ga bodo lahko ohranili pri življenju, zlasti še, ker so ugotovili, da je otrok še bolan na pljučih in obenem slabokrven.

Pozneje je prišla vest, da je otrok umrl.

LIZBONA, 20. — Šest moških in dve ženski, ki so bili obtoženi prevratnega delovanja ter članstva komunistične partije, ki je na Portugalskem prepovedana, so bili včeraj zvečer obsojeni na zaporne kazni od 20 mesecev do 7 let.

PROCES PROTI NOVAKU

Pretresljiva pripoved zdravnice

Novak še vedno trdi, da «ni imel pojma», kaj se dogaja v Auschwitzu

DUNAJ, 20. — Na procesu proti Novaku je danes nastopila priča dr. Ella Lingens-Reiner, bivša zdravnica v ženskem oddelku v Auschwitzu. Po gestapu je bila aretirana 1. 1942 na Dunaju, ker je hotela poljskim Židom pomagati pri begu L. 1943 so po poslali v Auschwitz, kjer se njej osebno kot zdravnici ni tako hudo godilo.

Razmere v ženskem oddelku v Auschwitzu, je pripovedovala priča, pa so bile strašne. Dnevno je umiralo do 350 žensk zaradi raznih bolezni. V ambulanti je bilo samo 200 postelj za 700 žensk, ki so ležale po tri, štiri na eni postelji in večinoma brez kake posteljnine.

Ženske, ki so bile sposobne dela, so pošiljali po 100 na enkrat v bližnje močvirje rezat trsje. Ko so za opoldanski počitek delo prekinili, je bilo že kakih 20 žensk mrtvih, ki so jih pa takoj nadomestili z novimi. Ko so se vračale v barake, so morale ostati kar v mokri obleki, kljub zimski temperaturi. Pri tem jih je pomrlo do 80 odstotkov. Tistih, ki so bile slabotne, pa sploh niso poslali na delo temveč kar v plinske celice.

L. 1944 so prihajali vlaki madžarskih Židov, ki so jih pošiljali kar direktno v plinske celice. Trupla so žgali v pečeh, iz katerih se je neprestano vil črn, gost dim, ki je pritiskal na taborišče. Večkrat pa krematoriji že niso več zmogli vsega dela in tedaj so napravili velike grmade, ki so jih zažgali.

Priča je dejala, da je trdno prepričana o tem, da so vsi esesovci, ki so se ukvarjali s prevozi Židov (kot n. pr. Novak), prav dobro vedeli, da so se v Auschwitzu opravljali množični pomori. Potem je priča rekla obtožencu: «Če ste organizirali transporte ter poslali 4 milijone ljudi nekam, kjer bi jih lahko bilo le pol milijona, kaj je bilo potem z ostalimi tremi milijoni in pol? Morali ste pač misliti, da so bili pokončani.»

Ko je predsednik Novaka vprašal, kaj ima pripomniti k izjavam priče, je spet dejal, da «ni imel nikakega pojma» o množičnih pomorih.

DUNAJ, 20. — Cel hrib blata, kamenja ter podrtih dreves — kakih 300.000 kub. m — drsi polagoma navzdol ter grozi, da pokoplje majhno vas Landl v dolini Thierseeja na meji med Tirolsko in Bavarsko. V torek se je plaz za nekaj časa ustavil, toda zaradi neprestanega dežja, se je včeraj začel spet premikati. Dve hiši je že zakrilo in na daljnjih dve sta na tem, da se zrušita. Oddelek vojakov je preusmeril tok nekega potoka, toda pomikanje se kljub temu nadaljuje.

Oprostilna razsodba za obtoženi tednik

LODI, 20. — Republiški tožilec iz Lodija dr. Novelli je prijavil sodišču ravnatelja tednika «L'Europeo» Giorgia Fattorija ter še izdajatelja tega lista A. Rizzolija ter 15 prodajalcev časopisov iz Lodija in okolice. Prijavil jih je zato, ker je tednik «L'Europeo» objavil članek o kopalnih oblekah; to je bilo v času, ko se je pojavil «topless». Na zatožni strani je imela inkriminirana številka fotografijo igralke Britt Eklund v normalnem bikiniju.

Na današnji razpravi je predstavnik obtožbe dr. Noia zahteval kazen za vse obtožnice, toda zagovornik Bovio je zahteval popolno oprostitev. Sodišče je dalo bolj prav branilcem kot tožiteljem ter vse obtožence, češ da pri vsej stvari ne gre za kako kaznivo dejanje.

knjige ~ gledališče ~ ples ~ slikarstvo ~ glasba ~ film

Včeraj je «Boljšoj» odpotoval v Moskvo

GALLARATE, 20. — S tremi orjaškimi sovjetskimi letali «Tupolev» so z letališča Malpensa odpotovali voditelji, umetniško in tehniško osebje moskovskega gledališča «Boljšoj», ki so zaključili svoje gostovanje v milanski «Scali». Med 380 osebami, ki so odpotovale, ni bilo sopranistke Galine Višnjevskaje, ki jo je «Scala» angažirala za vlogo Liù pri prihodnji predstavi «Turandot», ter skupine 18 violinistov, ki bodo imeli danes zvečer koncert v «Scali», pozneje pa še v Benetkah, v Bergamu in v Franciji vrsto koncertov. Od gostov so se poleg drugih poslovili upravnik «Scale» Ghiringheli, dirigent Siciliani in scenograf Nicola Benoit.

Cézannova slika za 850 milijonov

LONDON, 20. — Cezanovo sliko «Les grandes baigneuses» je kupila londonska National Gallery z vladnim prispevkom 125 tisoč šterlingov. Približno polovico vsote, ki so jo zahtevali lastniki, je dal na razpolago neki anonimni zasebni darovalec. Kolikšno vsoto so dali za sliko, se pravzaprav ne ve; po nekaterih informacijah pa domnevajo, da je bilo 500.000 šterlingov. (okrog 850 milijonov lir). To je največja vsota, ki so jo kdaj plačali za kako Cezanovo delo.

Ime Lojzeta Kovačiča med slovenskimi bralci ni neznano, saj srečamo ime tega mladega ustvarjalca v naših revijah precej pogosto. Pred leti je vzbudila zanimanje knjižna izdaja njegovih novel «Ljubljanske razglednice». Ker so dela mladega slovenskega pisatelja nadpovprečne umetniške vrednosti, moderno napisana, tematsko sodobna a vendar vsebinsko zanimiva tudi za širši krog bralcev, je prav pohvale vredno, da je uredništvo zbirke Kiosk (urednik Vital Klabus) med prevode popularnih del svetovne književnosti uvrstilo tudi domačega avtorja. Tako smo zdaj v tej knjižni seriji, ki jo izdaja Državna založba Slovenije, dobili zbirko novel, ki nosi naslov «Ključi mesta». V tej kronološko, po času nastanka, urejeni zbirki so objavljene Kovačičeve novele od leta 1952 do 1956. Na prvem mestu je novela iz vojaškega življenja «Ikbar», kateri sledi novela «Prva žena na zemlji». Slede novele, ki jih združuje skupen naslov Ljubljanske razglednice, na koncu pa sta dve avtobiografsko pobarvani noveli, med katerima se glede časa nastanka uvršča še ena novela (Povsod je nebo, Beg, Molk). Dejstvo, da imamo «Ljubljanske razglednice» že v knjižni izdaji, ne moti, ker bo tako mladi pisatelj vnovič predstavljen širšemu krogu bralcev. Zbirka bo prav tem bralcem pokazala, da imamo med mladimi domačimi avtorji pisatelja, ki kritično obravnava sodobno družbeno problematiko in čigar dela se obenem lepo bero.

Zgodbe Lojzeta Kovačiča pripovedujejo o vsakdanjih stvareh, o malih, navadnih ljudeh in vsakdanjem življenju, vendar v njem odkrivajo globoko resnico današnjega sveta in človeka. Vse, kar doživljajo njegovi junaki, so običajni, malo pomembni dogodki, kakršni se dogajajo vsak dan. Vendar Kovačič popisuje ljudi in to življenje s takšno skrbnostjo, s tako podrobnimi in živimi slikami, s tako prisrčno navezanostjo in odkritostjo, da vsak njegov prizor zaživi naravnost dramatično in pritegne bralčevo pozornost z napetostjo, ki je bolj notranja, psihološka in idejna, kakor zunanja.

Nekako osredje knjige predstavljajo nedvomno «Ljubljanske razglednice», v katerih je Lojze Kovačič z nekakim neorealizmom, kot so njegovo pisanje označili kritiki, prikazal povojno Ljubljano in njene ljudi. Morda so ti, s pejsaži Ljubljane popestreni kritični prikazi razmer v povojnih letih, malce aktualistično pobarvani, morda tudi malce reportažni. Zato so nekatere od teh novel danes morda izgubile na svoji vrednosti, čeprav imajo neko dokumentarno vrednost. Toda zato so ohranile polno veljavo vse tiste novele, ki obravnavajo bolj tragične človeške usode kakor pa aktualne družbene probleme. Tako je ohranila polno vrednost morda ena najboljših novel «Ljuba, umorjena Ljubljana», pretresljiva zgodba dveh upokojenk, ki sta napravili podvig z izletom na Ljubljanski grad, od koder ju je iz njunega uživanja pregnala nevihta, dokler nista potem spet našli zavetje in notranje zadovoljstvo v majhni sobici svojega doma.

Za bralce bosta zanimivi tudi obe avtobiografski noveli «Povsod je nebo» in «Molk», ki prikazujeta nenormalne povojne razmere in usode iztirjenih ljudi. Ti dve noveli, izrazito psihološki, polni tragike in izvirne, zanimive snovi, predstavljajoči morda šele zametek daljšega teksta, sodita zaradi osebne avtorjeve prizadetosti gotovo med najboljše Kovačičeve stvaritve.

Knjiga Kovačičevih novel torej ne prinaša novosti. Nekatere njene novele so zaradi aktualnosti, kateri so bile posvečene, tudi izgubile svojo pravo vrednost. V celoti pa je vendarle knjiga, ki bo med slovenskimi bralci dosegla uspeh. To pa po pravici, kajti Kovačič je dober psiholog in odličen oblikovalec človeških značajev. In ker velja, da piše v sočnem, realnem jeziku in obravnava zanimivo snov, je uspeh knjigi še toliko bolj zagotovljen.

Sl. Ru.

Mogoče bo Izrael zahteval Mordehaja

RIM, 20. — Izraelska policija je potrdila, da so prstni odtisi «moža iz kovčka», ki jih je italijanska policija kot radiofoto poslala v Tel Aviv, identični s prstnimi odtisi Mordehaja Louka.

Leteči oddelek je svojo preiskavo glede Mordehaja Louka zaključil. To je na tiskovni konferenci sporočil dr. Scirè, ki je dejal, da Mordehaju ni očitati dejanj v škodo varnosti italijanske države. Doslej je po italijanskem zakonu odgovoren samo zaradi navedbe nepravih osebnih podatkov in pa zlorabe naslova.

Ker je želel, da bi ga premestili kam drugam, kjer bi imel več svobode gibanja, so ga danes zjutraj prepeljali iz kvesture nekam drugam. V avtomobilu sta z njim sedela dr. Scirè in dr. Luongo. Mordehaj je pripovedoval dogodke iz svojega življenja.

Ko mu je bilo deset let, je pobegnil od doma in se z neko ladjo pripeljal v Marseille. Za njim sta prišla še dva od njegovih desetih bratov. Po nekaj letih se je vrnil domov. Nekaj časa je delal kot mizar, potem je šel k vojakom. L. 1961 je dezertiral v Egipt, kjer so ga zaprli v vojaško ječo. Tu je hotel napraviti samomor. Vrgel se je s četrtega nadstropja, toda končalo se je samo z bolnišnico.

Pozneje je spoznal El Sayeda Selima Osmana, ki mu je predlagal, naj bi zanj delal, ko zna toliko jezikov. Odšel je v Damask, kjer je od nekih Egipčanov dobil potni list, ki ga je maroški konzulat izdal avgusta 1961 nekemu Josephu Dahanu.

Od tedaj se ni več vrnil na Srednji vzhod. Najprej je odšel v Frankfurt ob Meini, kjer je ostal nekaj mesecev. Potem je odšel za krajše dobe v Belgijo, Holandsko, Francijo in Avstrijo. Potem so ga določili za Neapelj. Tu se je zaposlil kot tolmač pri neki letalski družbi.

V Izraelu je Mordehaj napravil več kaznivih dejanj, za katera je tudi prejel kazen. Možno je, da bo Izrael od italijanskih oblasti zahteval, naj mu Mordehaja izroči.

V Maroku se pa zelo čudijo, kako je mogel Mordehaj dobiti v Damasku maroški potni list in kako so mu ga po treh letih še podaljšali, ko vendar te stvari v Maroku ne gredo tako preprosto. Poročajo pa tudi, da v Maroku res obstaja Jospeh Dahan, a je doma.

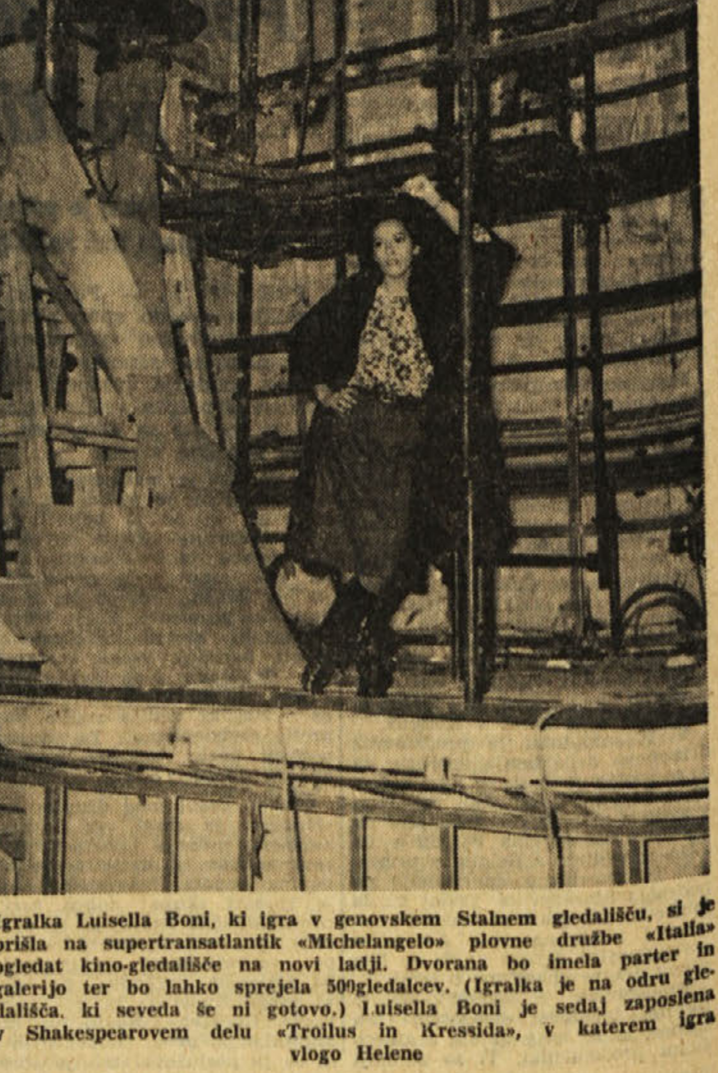

Igralka Luisella Boni, ki igra v genovskem Stalnem gledališču, si je prišla na supertransatlantik «Michelangelo» plovne družbe «Italia» ogledat kino-gledališče na novi ladji. Dvorana bo imela parter in galerijo ter bo lahko sprejela 500gledalcev. (Igralka je na odru gledališča, ki seveda še ni gotovo.) Luisella Boni je sedaj zaposlena v Shakespearovem delu «Troilus in Kressida», v katerem igra vlogo Helene

Prikrit kitajski napad na nove voditelje SZ

(Nadaljevanje s 1. strani)

kakor je bilo rečeno; padec je rezultat njegove splošne revizionistične linije, kakor tudi notranje in zunanje politike, ki jo je vodil».

Članek kritizira zatem tiste, ki upajo, da bo v sovjetski politiki prevladal «hruščevizem brez Hruščova», in dodaja: «Lahko se odločno poudari, da so ti norci v slepi ulici». Članek pravi zatem, da bo pot zgodovine še vedno «vijugasta» in da se zagovorniki Hruščova «ne bodo sprijaznili s svojim porazom».

Zatem našteva list takole «krivde» Hruščova:

1. «Žalil je Stalina z najbolj ostudnimi besedami. S tem da se je postavljal proti Stalinu se je postavil proti marksizmu-leninizmu. Hruščov je nudil imperialistom in reakcionarnim državam najbolj umazano orožje za njihovo protisovjetsko in protikomunistično dejavnost».

2. «Kršil je komunistične izjave iz leta 1957 in 1960 ter skušal uvesti splošno sodelovanje z ameriškim imperializmom ter je napačno trdil, da bi morali voditelji Sovjetske zveze in ZDA odločati o usodi človeštva. Hruščov je tudi kriv zaradi hvaljenja ameriških voditeljev».

3. «Kriv je avanturizma, ker je poslal raketne izstrelke na Kubo, in zatem kapitulacije, ker je ponižno umaknil izstrelke in bombnike s Kube po ukazu ameriških piratov. Sklenil je sporazum, na podlagi katerega so ZDA mogle nadzorovati sovjetske ladje, ter je odobril inšpekcije Združenih narodov na Kubi, t.j. organizma ki je podvržen nadzorstvu ZDA. S tem je Hruščov podvrgel veliko sovjetsko ljudstvo ponižanju, ki je nedopustno po oktobrski revoluciji. Poleg tega je Hruščov poživljal ameriško imperialistično politiko jedrskega izsiljevanja in je preprečil socialistični Kitajski, da bi zgradila lastno jedrsko silo za samoobrambo. Podpisal je sporazum za delno prepoved jedrskih poskusov, o katerem so dejanja pokazala, da je navadna goljufija».

4. «Hruščov je skušal z vsemi sredstvi ovirati revolucionarna gibanja ljudstva v kapitalističnih državah in zahteval, naj gredo po tako imenovani zakoniti in parlamentarni poti, ter je na ta način povzročil hude neuspehe stvari revolucije v nekaterih deželah».

5. «Hruščov je v celoti sodeloval z ameriškim imperializmom pri zatiranju revolucionarnih borb zatiranih narodov. Sovjetska zveza je glasovala za pošiljatev ameriških čet v Kongo in je dejansko nasprotovala revolucionarnim borbam alžirskega ljudstva».

6. S krštitvijo resolucij iz leta 1960 je Hruščov razglasil svoje prijateljstvo do «renegata» Tita in je označil kot socialistično državo Jugoslavijo, ki se je sprevrgla v kapitalistično državo».

7. Hruščov je označil Albanijo za svojega zakletega sovražnika» in si je izmislil «vsa mogoča sredstva, da žali in sabotira to državo, s tem da je javno zahteval zrušitev vodstva albanske partije in države, ker ga je gnala edina želja, da požre Albanijo z enim samim zalogajem».

8. «Hruščov je gojil krvoločno sovraštvo do kitajske komunistične stranke, obrekoval je Maocetunga, skušal je zrušiti socialistično Kitajsko, skušal je ustvarjati obmejne spore med Kitajsko in SZ, organiziral je prevratno dejavnost v Sinkjangu in je podpiral indijske reakcionarje pri njihovih oboroženih napadih na Kitajsko».

9. Hruščov je «teptal neodvisnost in suverenost bratskih držav in jih je prisilil, da postanejo vir surovin za Sovjetsko zvezo».

10. Organiziral je «prevratno dejavnost proti bratskim partijam, posluževal se je renegatov in je povzročal razkole».

11. S krštitvijo pravila soglasnosti je samovoljno sklical pripravljalno konferenco za 15. decembra.

12. «Hruščov je ukinil diktaturo proletariata v Sovjetski zvezi in je kršil organizacijska načela partije». Razdelil je sovjetsko komunistično stranko na dva dela ter je povzročil veliko škodo kmetijstvu in industriji Sovjetske zveze. «S tem da se je povezal z ZDA proti Kitajski, je izdal temeljne interese socialističnega tabora in revolucionarjev vsega sveta».

Članek se takole zaključuje: «Hruščov si je sam postavil zanko okoli vratu in si je skopal lastni grob». Članek omenja pri tem «izredno predrznost, ki jo je pokazal Hruščov na 21. in 22. kongresu KP SZ, ko je s tako zlobnostjo napadal Stalina in marksizem-leninizem».

Bo princesa Ana še šla na lov?

LONDON, 20. — «Liga proti krutim športom» se sedaj zaganja v kraljevsko družino, in sicer zaradi tega, ker bi se morala 14-letna princesa Ana v prihodnjih božičnih počitnicah udeležiti lova. Predstavniki lige pravijo, da je velika večina Angležev nasprotna lovu na lisico ter sploh krutim športom take vrste.

Tako je sedaj Ana že tretji član kraljevske družine, ki ga napada omenjena liga. Najprej je napadla njenega očeta, vojvodo Edinburškega, ki se na lovu na tigre v Bengali ni zmenil za pozive lige ter je ustrelil krasnega tigra; njegovo sliko so drugi dan objavili vsi angleški listi. Potem je napadla princa Karla, ki je začel hoditi na lov z 12. letom in je kar na prvem lovu podrl krasnega jelena (kar pa na takih lovih — kot znano — ni posebno težko, saj drugi poskrbe, da se jelen «nastavi» dovolj blizu). V primeru princa Karla so napadi leteli tudi na kraljico, ker sinu dovoljuje, da se posveča tako neusmiljenemu športu.

PRAGA, 20. — V Pragi so uvedli posebno telefonsko številko, ki jo imenujejo «telefonska linija zaupanja» Kdor koli namreč lahko pokliče to številko ter dobi iz neke klinike zdravniške nasvete ali drugačno pomoč.

PORAŽENI GOLDWATER SE ŠE NOČE VDATI

Zmernejši elementi gledajo kako bi se ga iznebili

Ne glede na izjavo, ki je z njo napovedal, da se bo v primeru poraza umaknil, pa na to danes več ne misli Poizkusi, da bi si v stranki zagotovil vplivno mesto Komentatorji pa predvidevajo njegovo likvidacijo

Kaj bo z Barryjem Goldwaterjem, bivšim senatorjem in predsedniškim kandidatom, je vprašanje, ki ga je moč pogosto čuti po končanih volitvah, ki so v republikanski stranki povzročile pravcato opustošenje. Vprašanje se, razumljivo, ne nanaša na osebno gmotno stanje poraženega predsedniškega kandidata, ker ima Goldwater vpeljano veletrgovino in eno najmodernejših hiš v vsej Arizoni, vtem ko je njegovo zanimanje za fotografijo in radiofotografijo že davno preraslo okvire amaterstva.

Ta «kaj bo» se nanaša izključno na njegovo politično bodočnost, če je po Goldwaterjevem novembrskem porazu še sploh moč o kaki njegovi bodočnosti v tem smislu govoriti. Ali bo še štiri leta ostal na položaju strankinega voditelja, kot to statut republikanske stranke predvideva? Ali bo še imel kak vpliv na orientacijo in linijo stranke in obdržal nadzorstvo nad aparatom, ki ga je gromoglasno pozdravil na konvenciji v San Franciscu, a ga je takoj zapustil in se od njega oddaljil prve dni novembra? To so vprašanja, ki se postavljajo danes, po njegovem porazu v dvoboju z Lyndonom Johnsonom.

Se pred nekaj meseci je Goldwater v trenutku iskrenosti nekaterim reporterjem izjavil, da je njegova bodočnost odvisna od volilnega rezultata. Da se bo povsem umaknil iz političnega življenja, če bo poraz popoln — je bil takrat izjavil. Njegova bojazen se je potem 4. novembra uresničila: Goldwater je bil poražen z več kot 16. milijoni razlike, vendar — kot se zdi — mu niti na pamet ne pride, da bi se iz političnega življenja umaknil. Kakih izgledov za predsedniško mesto na bodočih volitvah nima več, mnenja pa je, da republikancem lahko koristi pri organiziranju stranke, zbiranju denarnih fondov in temu podobnem.

Žalujoč za svojim voditeljem iz Arizone, njegovi pristaši še vedno poudarjajo, da je stranki neobhodno potreben, obenem zatrjujejo, da je njegov položaj voditelja vse do leta 1968, torej do novih predsedniških volitev, zagotovljen. Nekateri celo menijo, da bi Goldwater mogel uspešno delovati tudi na položaju predsednika nacionalnega komiteja stranke, ki ga zdaj zavzema njegov varovanec in član «arizonske mafije» Dean Berch.

Popolnoma drugačno je mnenje bolj umirjenih, liberalnih ter umirjeno-naprednih strankarskih voditeljev, ki so mnenja, da predstavlja novembrski poraz posledico napačnega izbora kandidata in sprejetja njegove filozofije v San Franciscu. V svojstvu večnih tekmecev demokratov, se republikanci dejansko že trideset let nahajajo v defenzivi in postopno izgubljajo pozicijo za pozicijo. Zadnji neuspeh jih je stal dva sedeža v senatu, 36 v predstavniškem domu in številna oporišča v državah, ki so jih doslej upravljali. Goldwater jim je kot dediščino zapustil grenkobo poraza, pet segregacionističnih držav na jugu in pa prepričanje v večini ameriških volivcev, da se Republikanska stranka istoveti z «goldwaterizmom», ki pomeni socialno negotovost doma ter nevarnost težkih spopadov in vojnih pustolovščin v svetu. Goldwater je v prepad pahnil mnoga republikanska upanja, izkušene senatorje, kot na primer Keatinga, čeprav se je newyorški senator še v času odpovedal tako Goldwaterju kot njegovemu programu. Upoštevajoč vse skupaj, ostane le malo tega, kar bi govorilo v prid Goldwaterjeve prisotnosti v vodstvu stranke, katere interes je, da se čimprej reši takšnega svojega voditelja, njegovih pomočnikov ter otrese njegove škodljive politične linije, ki ji jo je bil vsilil.

Toda tega v nacionalnem kongresu, formalno najvažnejšem forumu stranke, ne bo moč tako lahko izpeljati, zakaj Goldwater je že prej poskrbel in vanj potisnil svoje ljudi, tako da je številni odnos med njegovimi pristaši ter onimi bolj umirjenimi v omenjenem forumu v razmerju štirje proti enemu. Goldwaterjevi pristaši pa so še danes prepričani, da za poraz ni krivi njihov voditelj, marveč republikanci, ki niso ostali zvesti svojim obveznostim in strankinim barvam. V San Franciscu je Goldwater bil napovedal najbolj nepomirljivo borbo ter malodane zagrozil z izključitvijo iz stranke vseh onih, ki bi se ne strinjali z njegovimi stališči. Zdaj pa mu pristaši zmerne struje, pod parolo «vrnitve k osnovni republikanski misli», vračajo milo za drago. V Washingtonu se čedalje bolj čujejo nestrpni glasovi, ki v interesu stranke zahtevajo, da se z Goldwaterjem in «goldwaterizmom» dokončno obračuna.

Zadnje dni so se na prizorišču, kot se to običajno dogaja pojavili elementi, ki bi v tej situaciji hoteli vplivati pomirjevalno. Republikanci, pravijo, ti, se morajo povrniti k svojim tradicijam, odvreči škodljiva predvolilna stališča, zavzeti «linijo centra», obenem pa se tudi morajo izogniti razdora v stranki sami.

«Veliki poraženec» na volitvah leta 1960 in kasneje na volitvah za guvernerski položaj v Kaliforniji, Nixon, je bil prvi, ki je izrekel priznanje Goldwaterju ter hkrati širokosrčno izjavil, da so zdaj stranki potrebni vsi, od Rockefellerja do Scrantona in

(Nadaljevanje na 6. strani)

Tudi na Haitskih otokih je izbruhnila gverila. Na sliki skupina oboroženih upornikov v gorah. Začeli so borbo proti lakoti, korupciji in bedi, ki jih je še povečal diktator Duvalier.

IZ ŽIVLJENJA ZASLUŽNIH MOŽ

Wilson A. Bentley in snežni kristali

Ljubil je naravo že kot majhen deček - Bil je skromen poljedelec, a je postal član Ameriške akademije za napredek znanosti

Wilson Bentley, ki je posvetil 50 let svojega življenja proučevanju snežnih kristalov, je znan vsem meteorologom sveta. Po vseh deželah le-ti prav dobro poznajo tega preprostega poljedelca iz Vermonta in njegovo delo. Kdorkoli se ukvarja s proučevanjem nastanka snega, vprašanjem sestave oblakov in radioaktivnih padavin, bo gotovo poznal njegovih 6000 mikrofotografij snežnih pahuljic, ki predstavljajo material izredne dragocenosti.

Wilson Bentley se je rodil leta 1865. Že kot otrok je kazal nenavadno zanimanje za življenje okrog njega, z osmimi leti pa je že imel zbirko vseh vrst praprotí, kar jih rase v Vermontu, kjer je rojen.

Za svoj petnajsti rojstni dan so mu starši darovali majhen mikroskop. Tistega dne je snežilo. Bentley je odšel z njim na verando za hišo in tu zajel z roko v zraku plešočo snežinko, jo položil na steklo zatem pa zakričal bratu, naj si jo pride ogledat. Toda ko je Wilson bratu dovolil, da je pogledal skozi lečo mikroskopa, se je bila snežinka že stopila.

Drugič je Wilson steklo prej ohladil, tako da mu je s pomočjo mikroskopa uspelo pokazati družinskim članom, kar ga je očaralo. Ves ostali del svojega življenja je to kazal vsemu svetu.

V starosti 20 let je svojo tehniko že tako izpopolnil, da je lahko posegel v najgloblje skrivnosti nastanka in življenja snežink. Postopno je postal pravi strokovnjak za proučevanje strukture snežnih pahuljic. Odkril je, da ne nastanejo v trenutku, marveč da se oblikujejo počasi iz drobnega jedrca. Ugotovil je, da se življenje snežinke prične, ko se kapljica vlage v oblaku zgosti v trdno snov, oziroma zmrzne. Po tri jedrca, ki se med sabo združijo, sestavijo nato šesterokoten kristal.

Bentley se je svojih fotografijah posluževal, da bi proučeval snežne pahuljice in jih zatem prenašal na papir v obliki nekakšnih «geografskih kart», kot da bi šlo za cel planet. In v tem ko se je dan za dnem ukvarjal s tem delom in svojimi mikrofotografijami, je kljub temu s svojim bratom delal na polju in vodil svoje gospodarstvo.

Prvo priznanje od strani znanstvenega sveta je prejel l. 1898, ko je profesor G. H. Perkins z univerze v Vermontu objavil v neki strokovni reviji članek o njegovih fotografijah. Za tem člankom so prišli še drugi, nakar je Bentley l. 1901 postal sodelavec *«Monthly Weather Review»*. Njegova prva knjiga, ki je zagledala luč sveta l. 1907, je bila naslovljena *«Water Wonders»* (*«Čudeži vode»*). Njegova vsebina je obravnavala vse, kar je v zvezi s snegom in njegovimi kristali kristali slane itd.

V tej knjigi objavljene fotografije so postale temelj proučevanja za vse, ki se ukvarjajo z metereologijo. Tudi metereološki urad ZDA je pokupil veliko število teh fotografij. Vse revije so jih objavljale, predavatelji pa so jih prikazovali na svojih predavanjih. Kopirali so jih tudi za številne druge namene, kot npr. za okraske, v draguljarstvu, v industriji porcelana, tekstilni industriji itd. Bentley je bil sprejet v Ameriško akademijo za napredek znanosti.

Neki profesor meteorologije, član Meteorološkega urada ZDA, C. Humphreis je postal njegov najboljši prijatelj. Najvažnejša knjiga, ki jo je napisal Bentley, *«Snow Cristals»*, je bila objavljena jeseni l. 1931. Na njej sta Bentley in Humphreis delala več let. Prvi je preskrbel za mikrofotografije, drugi pa tekst. Delo vsebuje 2000 reprodukcij fotografij snežnih pahuljic.

Konec decembra l. 1931 je Bentley, ki je bil vedno vajen ure in ure delati pri temperaturi globoko pod ničlo, odšel iz svoje hiše na bližnji pašnik, da bi posnel nekaj svojih fotografij. Zvečer je legel v posteljo s temperaturo. Dva dni kasneje je vstal, da bi obiskal svojega brata Charlesa. Naslednje jutro je bil mrtev. Tistega dne je ves dan snežilo.

NEKAJ PODATKOV O POJAVU, KI JE RAZŠIRJEN TUDI PRI NAS

Nakupovanje na obroke in njegove posledice v angleškem gospodarstvu

Pod kakšnimi pogoji si Anglež n.pr. lahko kupi avto Kupci si na obroke privoščijo vse, od pralnega stroja do potnega listka za daljši izlet v Švico - Do kakšnih ugotovitev je prišel poslanec Dempsey - Dolgovi britanskih družin znašajo letno nad milijardo šterlingov - Nujnost prepovedi nakupa na obroke preko trgovskih potnikov

Simpatična Elke Sommer in Piero Focaccia nastopata skupaj v filmu «Le bambole»

Stotisoči britanskih družin uporabljajo danes pralne stroje, ki so si jih pri gospodu Johnu Bloomu nabavili ob najugodnejših cenah ter pogojih. Na vrhuncu svoje kariere je ta trgovec s pralnimi stroji tedensko sklenil tudi do 5000 poslov. Zdaj pa je Bloomovo trgovsko kraljestvo na tleh. A naj je bil gospod Bloom še tako velik trgovec, je vendarle bil obenem samo majhna mušica v širokem poslovnem svetu, ki omogoča nakupe na obroke. Tako se je n.pr. v določenem trenutku nekaj tisoč mož in žena v Veliki Britaniji odpravilo na poskusno vožnjo z novim avtomobilom, a ko so se z nje vrnili, so odločno izjavili: «Vzamem ga. Koliko moram plačati v gotovini?»

Zamislite si, da to novo bleščeve vozilo stane 840 šterlingov. Kupec bo od tega moral takoj plačati eno petino, t.j. 168 šterlingov, zatem pa še tri leta mesečno plačevati po 23 šterlingov, 2 šilinga in 11 penijev na račun obroka. To bi pa z drugimi besedami pomenilo, da novo vozilo dejansko stane 1001 šterling ter 5 šilingov.

Okrog 26.000 oseb je pred kratkim na isti način kupilo rabljen voz, ki pa ga seveda ne bodo tako dolgo odplačevali. Vrhu tega je še znatno število gospodinj — niti samo ministrstvo za trgovino ga ne more natančno oceniti — ki se podajajo v trgovine s pohištvom, si ga tu ogledajo, nakar se iznenada odločijo za nakup, ker je pač v jedilnici potrebna nova miza, ker je kuhinjska oprema ali spalnica že obrabljena ipd.

Nakup na obroke domala vseh stvari, začenši od pralnega stroja do železniškega listka za potovanje v Švico, se je v Veliki Britaniji tako razbohotil, da so britanske družine danes dolžne nad milijardo funtov šterlingov, oziroma po 65 šterlingov na družino, za blago, ki so ga kupile, a še ne plačale.

Kaj pa teh 65 šterlingov pomeni za srečo britanskih družin? Kako to, da omenjeni nakupi tem družinam ne zagotavljajo srečnejšega življenja, marveč jih celo prikrajšujejo za najosnovnejše stvari in potrebščine ter jih potiskajo v strah in siromaštvo? Koliko ljudi dejansko razume bistvo tega, kar podpisujejo, in zna oceniti vsoto, ki je osnovnemu znesku še bila pristavljena? Ali nakup na obroke — pogosto podpisan brez pristanka žena ali moža — ne ogroža celo zakonskih zvez, pri čemer prav spričo tega prihaja celo do razporok? Za mnoge ljudi bi ta vprašanja bila zelo zanimiva, vendar jih trenutno niti v poštev ne morejo vzeti, ker se že nahajajo v zaporu. Gre namreč za osebe, ki so se tu znašle, ker niso mogle plačati svojih dolgov, dolgov, do katerih je prišlo prav na osnovi nakupov na obroke. Na nekaterih sodiščih izkazujejo seznami obsodb za neplačane dolgove v zvezi z nakupi na obroke dnevno tudi do sto primerov. V Glasgowu so takšni dolgovi leta 1954 dosegli število 23.342, a v Aberdeenu se okrog 50 odstotkov vseh primerov kaznivih prestopkov nanaša prav na dolgove za nakupe na obroke.

James Dempsey, poslanec za Coatbridge in Airdrie, priznava, da gre okrog 90 odst. kupljenega blaga na tem področju na račun odkupov na obroke. On sam pa je odkril številne primere, kjer sta tako kupec kot prodajalec bila kriva za dolgove nad plačilnimi možnostmi. Navaja tudi primer, kako je neka žena leta 1959 kupila televizijski aparat za 106 šterlingov. A kljub dejstvu, da sprejemnik po devetih mesecih ni več funkcioniral in ga je dobavitelj še pred dvema letoma vzel nazaj, mora omenjena žena še vedno zanj plačevati dogovorjene obroke. Izplačala je že 103 šterlinge, na osnovi plačilnih pogojev tega podjetja, pa bo morala plačati še nadaljnjih 100 šterlingov.

Iz ankete, ki jo je organiziral «Sunday Express», jasno izhaja, da do raznih nesporazumov in pritožb po večini prihaja v primeru nakupov, ki je do njih prišlo na osnovi ponudb trgovskih potnikov, namreč takih, ki v tem svojstvu obiskujejo družine na domu, veliko manj pa v tistih primerih, ko je posel bil sklenjen neposredno v trgovini ali na osnovi časopisnega oglasa. Neki tak trgovski potnik je n.pr. ob priliki pozvonil na vratih neke hiše v siromašni četrti Aberdeena, kjer je 9-letnega dečka, ki se je nahajal sam v stanovanju, prepričal, da je kupil knjigo, katere cena je znašala 10 šterlingov. Ker zatem družina knjige ni hotela plačati, so knjigo zaplenili, pri čemer je bilo ugotovljeno, da je ob priliki prodaje na račun že omenjene vsote 10 šterlingov trgovski potnik iz svojega žepa plačal en šterling, ker je pač njegov dobiček znašal precej več od tega. Do tega pa lahko prihaja, ker to delo, namreč delo trgovskega potnika, ne predstavlja stalne zaposlitve. A takšni primeri so zelo številni.

V čem je pravzaprav bistvo stvari? Predvsem v dejstvu, da je polna zaposlenost v Veliki Britaniji odvisna od sistema nakupov na obroke. Brez tega bi bilo nekaj milijonov — natančno to ni nikomur znano — nezaposlenih. Če bi nekomu n.pr. padlo na pamet, da bi iznenada prepovedal nakupe na obroke, bi to predstavljalo tako močan udarec, da bi situacijo, ki bi nastala, bilo moč primerjati samo s stanjem, ki ga je v povojnih letih povzročila recesija.

Približno dva na vsakih pet prodanih novih avtomobilov v Veliki Britaniji ter okrog polovica rabljenih so kupljeni na obroke. Vrednost teh nakupov cenijo na približno dva milijona šterlingov dnevno. Toda brez tega bi avtomobilska industrija brškone doživela polom. Za pralne stroje in nekatere sanitarne naprave to razmerje n.pr. znaša ena proti trem. Podobne številke bi lahko navedli za celo vrsto artiklov potrošnega blaga, katerega cene so previsoke, da bi ga ljudje mogli plačati v gotovini. Kakšen pa je položaj v podjetjih, ki poslujejo na osnovi prodaje na obrokih? Obenem ko so spričo svojega izredno visokega odstotka dobička izpostavljena najrazličnejšim ostrim kritikam, pa je treba opozoriti na to, da tudi banke privatnikom za najeta posojila ne zaračunajo manj od 6 do 7 odstotkov. In vrhu tega je še treba vzeti v poštev, da imajo v trgovini na obroke tudi dokaj visoke stroške za administracijo.

Prava nevarnost za vse to vsekakor ne bo mogla biti odpravljena z administrativnimi ukrepi ali s parlamentarnimi reformami. Morda bi se situacija lahko izboljšala, in to samo do neke mere, edinole če bi se popolnoma prepovedalo sklepanje pogodb za nakupe na obroke preko trgovskih potnikov.

ZDRAVNIKOVO MNENJE

O VZROKIH IN ZDRAVLJENJU ZLATENICE

Zlatenica ni samostojno obolenje, ampak samo znak, simptom mnogoštevilnih, včasih težkih in celo neozdravljivih bolezni. V velikem številu primerov pa je samo kratkotrajen, prehoden in brezpomemben pojav, ki izgine, če ga pravočasno odkrijemo in zdravimo. Pomen tega bolezenskega znaka je izredno važen, ker število bolezni, ki jih spremlja zlatenica, vsak dan narašča, kar velja pravtako za naše razmere kot za ves svet.

Poudariti moramo že takoj v začetku, da mora vsak primer zlatenice pregledati zdravnik, ki edini more odkriti vzroke in odrediti zdravljenje. Namen pričujočega članka je, da na kratko opišemo najbolj pogoste vzroke zlatenice in njene značilnosti.

Nalezljiva ali virusna zlatenica je udomačen naziv za vnetje jeter, ki ni samo infekcijskega značaja, ampak ima tudi še druge vzroke, kot so alkohol, razni strupi, zdravila, fosfor, svinec, strupene gobe, pokvarjena hrana ipd. Število bolnikov, ki imajo nalezljivo zlatenico, stalno narašča, kar velja predvsem za čas po II. svetovni vojni. Opisana je vrsta epidemij v raznih armadah, internatih itd. Obolijo predvsem mlajši ljudje, število obolelih moških in žen je približno enako. Vnetje jeter je velikokrat lažje blage oblike včasih celo brez težav, drugič pa ima tako težak potek, da lahko vodi v smrt. Infekcijsko vnetje jeter pri otrocih se lahko pojavi brez zlatenice, zaradi česar nastopajo v takih primerih diagnostične težave. Virusna zlatenica se prenaša najbolj pogosto z vodo, mlekom in hrano. Niso redki primeri, ko se je infekcija prenesla z injekcijami ali transfuzijami krvi. Virusi se izločajo z urinom in blatom. Zdi se, da se infekcije ne morejo prenašati s kapljicami, ki nastajajo pri govorjenju, kihanju in kašljanju. Začetni pojavi pri infekcijski zlatenici so skoraj nezaznavni in nekarakteristični: večje ali manjše bolečine v sklepih, v predelu želodca in črevesja, glavobol, slabost, bruhanje, povišana telesna temperatura itd. Šele po krajšem trajanju teh nezačilnih simptomov, se začenja razvijati zlatenica — koža in očesna beločnica več ali manj porumenita. Povečajo se tudi jetra in sicer tako, da jih lahko pod desnim rebrnim lokom otipamo, kar je sicer v normalnem stanju nemogoče. Seč postaja vedno bolj temne barve, tako da je mnogokrat podoben temnemu pivu, blato je bledo, podobno malti.

Bolnika, ki ima nalezljivo zlatenico, moramo izolirati, težje primere pa poslati v bolnico. Zdravljenje je individualno, večinoma zadostuje dieta in ležanje.

Drugo skupino zlatenic predstavlja zlatenica, ki nastane kot posledica zapore žolčnih kanalov, zaradi česar žolč ne more odtekati. Veliko je bolezni, ki povzročajo to vrsto zlatenice. Zapreke pri odtekanju žolča nastanejo zaradi mehaničnih motenj, ki prihajajo iz samih žolčnih vodov ali pa gre za tako imenovane funkcionalne spremembe ali pa krče žolčnika in žolčevodov. Zlatenice, ki nastanejo zaradi zapore žolčnih vodov so v večini primerov posledica žolčnih kamnov, redkeje pa tudi črevesnih glist, ki so se zvile v klopčič ter zadelale žolčne vode. Zlatenica je tudi pogosta spremljevalka kamnov v žolčniku. Žolčni kamni so zelo pogost bolezenski pojav, češči pri ženskah kot pri moških. Pri tem gre predvsem za debele ljudi, ki imajo radi mastne jedi. Zlatenica, ki nastane kot posledica žolčnih kamnov, ni nalezljiva.

Zelo pogoste so tudi zlatenice, ki nastanejo kot posledica raka. Njihovo število narašča iz leta v leto. Zlatenico predvsem povzroča rak na žolčniku, žolčevodih, trebušni slinavki (pankreasu) ter na sosednjih organih. Redko je lahko vzrok zlatenice tudi sifilis, ehinokokus in tuberkuloza jeter, oziroma žolčnika. Zlatenice, ki nastanejo zaradi raka in ostalih naštetih bolezni, se razvijajo počasi in šele v daljši razvojni dobi postane rumena barva umazana in črnkasta ter se tako razlikuje od ostalih vrst zlatenic.

Omeniti moramo še, da se zlatenica lahko razvije lahko tudi za časa nosečnosti in pri določenih vrstah anemij.

Iz vsega je razvidno, da so vzroki nastanka zlatenice različni in mnogostranski, zato lahko edinole zdravnik najde pravi vzrok in odredi način zdravljenja.

Dr. S. B

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Spričo pomanjkanja odločnosti, vas bo nekdo potisnil v dokaj nevšečno zadevščino. Ne dovolite, da bi v vas prevladal pesimizem.

BIK (od 21.4 do 20.5.) Zelo ugodni pogoji za neki izreden podvig. Skušajte dokazati svojo bistroumnost s tem, da boste uspešno rešili neko kočljivo vprašanje.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Lahko se oprete na neko obljubo, ki vam je bila dana. Ne dovolite, da bi neko prijateljstvo trpelo zaradi vaše sebičnosti.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Skušajte biti kar se da previdni v zvezi z nekim sodelovanjem. Pretirana občutljivost se vam ne bo izplačala.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Na vsak način še utrdite neko koristno zavezništvo. Zelo bo za vas koristno, če se naučite razlikovati resnico od laži.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Ognite se temu, da bi svoje delo preželi z novimi metodami, če so še dobre stare. Otresite se svoje plahosti.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Z dobro premišljenim nastopom boste odpravili vsa nasprotovanja. Zagotovite družini boljše pogoje življenja.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Dan je ugoden za izpolnitev vseh ambicioznih načrtov. Postavite se po robu živčnemu vzdušju, ki vas obkroža.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Dosegli boste zadovoljiv poslovni uspeh, kljub trenutni negotovosti. Samo če boste obrzdali svojo čustvenost, vam bo mogoče razviti uspešno družabno dejavnost.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Nastopil je trenutek za rešitev nekaterih kočljivih vprašanj. S tem, da boste primerjali mnenja, boste dokazali svojo treznost.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Ognite se tega, da bi zapletali stvari, čeprav imate srečo na svoji strani. Ugoden trenutek za razvoj nekega čustvenega razmerja.

RADIO VELEVIZIJA

SOBOTA, 21. NOVEMBRA 1964

Radio Trst A

7.30 Jutranja glasba; 11.30 Sopek slovenskih; 11.45 Glasbeno potovanje po Evropi; 12.15 Znani sodobniki; 12.30 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 14.45 Ciganski motivi; 15.00 Oddaja za avtomobiliste; 15.30 «Prazna hiša», veseloigra; 16.10 Kavarniški koncert; 16.55 Bodoči solisti; 17.30 Glasbeni kaleidoskop; 18.00 Tone Penko: Kraška flora; 18.15 Umetnost, književnost in prireditve; 18.30 Glasbena oddaja za mladino; 19.00 Poznoromantični in moderni samospevi; 19.30 Znani motivi; 20.00 Sportna tribuna; 20.45 Zbor «Francè Prešeren» iz Kranja; 21.00 Vabilo na ples; 22.00 Veliki tuji simfonični orkestri; 22.30 Zbor motivov.

Trst

12.00 Plošče; 12.25 Tretja stran; 13.15 Almanah; 13.30 Glasba po željah.

Koper

6.15 Glasba za dobro jutro; 7.00 Prenos RL; 7.40 Lahka glasba; 12.00 Glasba po željah; 12.45 Lahka glasba; 12.55 Glasba po željah, II. del; 13.40 Za prijetno razpoloženje; 14.00 Popevke v soboto; 14.45 Zabavna glasba; 15.00 Mali koncert; 15.50 Poje Eti Juvan; 16.00 Izbrali ste; 16.35 Album klasikov; 17.15 Pevski program; 17.40 Jazzovska glasba; 19.00 Julie London; 19.30 Prenos RL; 22.15 Plesna glasba; 23.00 Prenos RL.

Nacionalni program

6.30 Vreme na italijanskih morjih; 8.30 Glasba za dobro jutro; 11.30 Koncert Čajkovskega; 11.45 Glasba za godala; 12.00 Prijatelji ob dvanajstih; 13.25 Večni motivi; 14.55 Vreme na italijanskih morjih; 15.15 Pregled likovnih umetnosti; 17.30 Koncert simfonične glasbe; 19.00 William Assandri in njegova harmonika; 19.30 Glasbeni vrtiljak; 20.25 «La figlia del mago», radijska igra; 21.20 Italijanske pesmi in melodije; 22.30 Plesna glasba.

II. program

7.30 Jutranja glasba; 8.40 Poje Vanna Scotti; 9.00 Italijanski pentagram; 9.15 Ritmi in fantazije; 10.35 Najnovejše italijanske pesmi; 11.00 Glasba za dobro jutro; 12.00 Orkestri; 13.00 Srečanje ob trinajstih; 14.05 Pevski program; 14.45 Glasbeni kotiček; 15.00 Glasbeni trenutek; 15.15 Plošče; 15.35 Koncert v miniaturi; 16.00 Rapsodija; 16.50 Plesna glasba; 17.35 Izžrebanje loterije; 17.55 Plesna glasba; 18.35 Vaši najljubši pevci; 22.00 Plesna glasba.

III. program

18.30 Pregled francoske kulture; 18.45 Koncert Igorja Stravinskega; 19.30 Vsakovečerni koncert; 20.30 Revija revij; 21.20 Mala pesniška antologija; 21.30 Koncert p.v. Lajosa Soltesza.

Slovenija

8.00 Poročila; 8.05 Koroški akademski oktet; 8.25 Melodije za razvedrilo; 8.55 Radijska šola; 9.25 Mladi glasbeniki; 9.45 Igrajo mali ansambli; 10.15 Glasbeni sejem; 11.00 Pozor, nimaš prednosti!; 12.00 Poročila; 12.05 Radijska kmečka univerza; 12.15 Domači pěle měle; 12.30 «Ljubici»; 13.15 Zabavna glasba; 14.05 Iz baletov Coppelia in Sylvia Lea Delibesa; 14.35 Naši poslušalci čestitajo; 15.30 Zbor ter oktet Tehniške srednje šole; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Gremo v kino; 17.35 Pesmi in plesi iz Jugoslavije; 20.00 Mladinska oddaja; 21.00 Zaplešite z nami; 22.00 Poročila; 23.05 Za prijeten konec tedna.

Ital. televizija

17.30 Oddaja za najmlajše; 18.30 Nikoli ni prepozno; 19.00 Dnevnik, nato izžrebanje loterije; 20.15 Šport; 20.30 Dnevnik; 22.05 Zavojevanje vesolja; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.15 «Una voce importante», televizijska igra; 22.50 Šport.

Jug. televizija

17.40 Filmi za otroke; 18.05 Glasbeni odmevi; 18.25 Obzornik; 19.45 Cikcak; 20.00 Dnevnik; 20.30 Glasbena oddaja; 20.40 Sprehod skozi čas; 21.10 Humoristična oddaja; 22.00 Serijski film; 22.50 Obzornik.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 13,5, najnižja 7,8, ob 19. uri 11,6; vlaga 67 odst., zračni tlak 1022,2 nestalno rahlo raste, veter 6 km jugovzhodnik, nebo 6 desetin pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 14,4 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, SOBOTA, 21. novembra
Marija
Sonce vzide ob 7,12 in zatone ob 16,29. Dolžina dneva 9,17. Luna vzide ob 18,07 in zatone ob 9,14
Jutri, NEDELJA, 22. novembra
Cecilija

«K.G.» ponavlja laži!

V «Katoliškem glasu» od 19. t. m. neki E.B. v dopisu, ki ga je list «prejel in objavil», ponavlja podlo psovko, ki jo je objavil isti list prejšnji teden kljub temu, da se je proti tej nezaslišani kleveti dvignilo vse napredno javno mnenje na Tržaškem. Nesramnost je torej dosegla vrhunec zlasti s ponavljanjem fašističnih in nacističnih argumentov, ki jih lahko beremo samo še v italijanskem misovskem glasilu. Toda «nona na drsalkah», kakor imenuje katoliški tednik njegov krščanski sobrat, je objavila tokrat vrsto netočnosti in tudi laži.

1. Nikjer ni rečeno, da bi morali spomeniki po naših vaseh — in tu ne mislimo na nagrobne kamne — imeti križe, čeprav ga marsikateri ima in se jih doslej še nihče ni dotaknil. Sploh pa taki spomeniki tudi v drugih državah, in celo v najbolj katoliških, nimajo križev.

2. Če je komunizem po mnenju E.B. in KG «najstrašnejše zlo v človeški zgodovini», kako to, da so se zahodni zavezniki v boju proti fašizmu povezali s Sovjetsko zvezo in priznavali narodno-osvobodilnim gibanjem važno vlogo, čeprav je bilo dobro znano, da so bili v Jugoslaviji, v Italiji in v drugih državah prav komunisti tisti, ki so bili na čelu te oborožene borbe.

3. Na nizkotno trditev KG da med «nacističnimi in fašističnimi zločinci «in» sodobnimi komunističnimi nasilneži «v bistvu» ni nobene razlike, bi lahko KG najbolje odgovorili vsi tisti tisoči naših ljudi, ki so trpeli v nacističnih taboriščih in v okupiranih deželah, ter si tako srčno želeli, da bi jih čimprej osvobodili prav komunistični in z njimi povezani drugi borci za osvoboditev in lepše življenje.

4. Kaj je počenjal Stalin, je «Primorski dnevnik» povedal že mnogo let prej kot Hruščov, le «Katoliški glas» ni še nikoli povedal, kako so domobranci pod vodstvom katoliških kaplanov zapirali in pobijali partizane pod geslom «v imenu kristusovih ran, naj pogine partizan!», ter kako so po Bosni katoliški patri in fratri kot ustaški koljači klali nedolžne ljudi in požigali vasi.

5. O tem, kdo je nosil fašistične uniforme in kdo je fašizmu in nacizmu med vojno pomagal — to dodajamo mi —, naj KG raje molči. Očitno nas izziva, da bi morali prav danes pokazati s prstom na koga iz njegovega kroga. Zakaj so se partizani borili, pa dovolj jasno pove «Katoliškemu glasu» že omenjeni «Novi list».

6. Čudno zakaj se «Katoliški glas» voditeljem italijanskega osvobodilnega gibanja «spoštljivo klanja», čeprav so najvidnejši med njimi prav socialisti in komunisti. Je mar pozabil, da je pred kratkim na enega izmed njih zlil golido psovk? Ali se oportunistično umika?

7. Ob iz trte zvitem očitku o «12.000 zverinsko pomorjenih slovenskih mož in fantov» pa svetujemo «Katoliškemu glasu», naj vsakokrat navaja vsaj eno in isto številko, ne pa da od ene do druge pokopava enkrat nekaj tisoč več, drugič pa nekaj tisoč manj «pomorjenih». Tako bi urednik vsaj dokazal, da je toliko prizadet, da se mu zdi vredno vsaj prelistati stare številke lastnega lista. Seveda bi ga tudi tokrat zaman pozivali naj navede za te svoje številke in trditve kakšne dokaze. Vse to nedokazano obrekovanje v toliki meri žali slovenske matere in vdove, da tako vneto «sledijo» «Katoliškemu glasu» in njegovim lažem.

8. Najhujše pa je — kot smo že v začetku poudarili — da KG ponavlja svojo nezaslišano in žaljivo psovko o «lažnih idealih». Tokrat jo sicer omejuje na «srp in kladivo», pri tem pa očitno pozablja, da ima v svojem volilnem znaku prav srp in kladivo tudi socialistična stranka, to je tista stranka, s katero v zadnjih letih sodelujejo v vladi katoliški demokristjani, ki so z njo skupaj sestavili tudi vladni program.

Zdi se nam nepotrebno odgovarjati na vse laži o tem, kaj se dogaja v Sloveniji. Med stotisoči, ki redno prehajajo mejo, je prav gotovo mnogo čitateljev K.G., ki se lahko sami prepričajo o resnici, pa naj gre za versko svobodo, za materialne razmere ali podobno. Očitno je E. B. žal (pa naj mu le bo!), da je prav borba proti fašizmu, nacizmu in njihovim domačim hlapcem onemogočila vzpostavitev predvojnega režima v Jugoslaviji, ki je posebno v Sloveniji dobival z vsakim letom bolj fašistično podobo. Strinjamo se, da bi morale odgovorne oblasti zadevo s krajo križa v Sv. Križu do kraja razčistiti. Prav pa bi bilo tudi, da bi odgovorne oblasti zaradi podlega pisanja KG, ki je vredno obžalovanja, kakor pravi tudi izjava LSS, kaznovalo tudi tistega, ki si še danes, 20 let po zmagi nad fašizmom in nacizmom, upa ponovno in zakrknjeno žaliti ideale odporniškega in narodnoosvobodilnega gibanja.

SINOČI V SV. KRIŽU

Dr. Buffulini o zakonu za gradbena zemljišča

Sinoči je bil v prosvetnem društvu «A. Sirk» na pobudo lokalne sekcije PSI javni sestanek, na katerem je govoril član komisije o lokalnih ustanovah PSI dr. Aristide Buffulini številnim prisotnim o novem zakonu, s katerim je urejeno zapleteno vprašanje gradbenih zemljišč. Govornik je ugotovil, da namerava novi zakon preprečiti, da bi nepremičninske družbe špekulirale z zemljišči in na ta način imele velike dobičke.

Dr. Buffulini je obrazložil urbanistični načrt, različna področja, ki jih načrt predvideva in bistvo zakona št. 167 o zazidavnih zemljiščih in o obveznosti prijave kupoprodajnih nepremičninskih pogodb. V zvezi s prijavljanjem teh kupčij je predavatelj podrobno odgovoril na številna vprašanja prisotnih. V tej zvezi je podrobneje obrazložil način računanja višje vrednosti prodanih zemljišč in med drugim pojasnil, da so dediči dolžni prijaviti kupčije, ki so jih naredili pokojni.

Ob zaključku so se prisotni govorniki zahvalili za njegovo predavanje, dr. Buffulini pa je dejal, da je pripravljen priti na podobne sestanke, kjer bo lahko obrazložil nove zakonske predpise, ki zanimajo številne prebivalce.

DANES SKUPŠČINA NA SEDEŽU FIOM

Podjetje ORION napovedalo 100 novih odpustov delavcev in uradnikov

Trgovinski uslužbenci so se na skupščini izrekli za stavkovno pripravljenost

Kovinarsko podjetje ORION v industrijskem pristanišču v Žavljah je že dolgo na slabem glasu zaradi številnih sporov z delavci, ki so bili prisiljeni često dolgo stavkati v obrambo svojih pravic in zaposlitve. Poleti je podjetje skrajšalo delovni čas in delavci so pristali na to pod pogojem, da se bo na jesen ponovno uvedel redni delovni čas, s čimer se je podjetje strinjalo. Toda v oktobru je napovedalo nove odpuste, prišlo je do stavk in končno so se na uradu za delo sporazumeli, da bo veljal skrajšani delovni čas do konca novembra, nakar da uvedejo normalnega. Ta rok se bliža, a podjetje ni držalo svoje obljube in je včeraj celo sporočilo, da bo odpustilo 80 delavcev in 20 uradnikov, češ da je že dolgo časa v težkem položaju, ker nima naročil in so odpadla med drugim tudi naročila, ki jih je pričakovalo od družbe z državno udeležbo ENI.

Sporočilo o odpustih je seveda močno ogorčilo delavce, ki se bodo danes ob 10. uri sestali na skupščini v prostorih Nove delavske zbornice CGIL v Ul. Pondares št. 8. Čeprav niso sindikati napovedali vnaprej nobene stavke, se iz sporočila o tej skupščini lahko sklepa, da bodo pač delavci zapustili delo.

—o—

Stavkovno pripravljenost so napovedali tudi trgovinski uslužbenci, vključeni v sindikat SILC-CGIL. Na skupščini njihove stroke jim je voditelj sindikata poročal o zahtevah, predloženih za obnovitev pokrajinske dopolnilne pogodbe ter o zavlačevalnih poskusih Zveze trgovcev, čeprav je sindikat večkrat zahteval, naj se pogajanja pričnejo. Poročal jim je tudi o sporazumu obeh sindikalnih organizacij te stroke o vprašanjih, ki se tičejo razvoja sindikalne akcije, da bi prišlo do takojšnjih in stvarnih pogajanj, tako da bi se priznali uslužbencem prejemki, ki bi ustrezali zahtevam dostojnega življenja ter bi bili v skladu s prejemki te stroke v drugih velikih mestih. Udeleženci skupščine so vzeli vse to na znanje ter sprejeli resolucijo, v kateri pooblaščajo svoj sindikat, da nadaljuje najširšo enotno akcijo skupno z drugo sindikalno organizacijo. V resoluciji pooblaščajo tudi sindikat, da proglasi stavkovno pripravljenost, in če bo treba, tudi stavko samo, tako da se doseže končno pričetek pogajanj, ki morajo uresničiti zahteve uslužbencev.

NA POBUDO FIOM

Sestanek sindikalnih sekcij v ladjedelnicah

V okviru koordinacije ladjedelniških obratov v tržaški in goriški pokrajini bo v nedeljo 29. novembra na sedežu FIOM v Ul. Pondares št. 8/I z začetkom ob 10. uri sestanek sindikalnih sekcij FIOM v ladjedelnicah z državno udeležbo in v zasebnih ladjedelnicah. Na sestanku bodo proučili zaskrbljujoči proizvodni položaj v okviru letne bilance Fincantieri in sindikalne odnose v podjetjih.

Obisk deželnih odbornikov v bolnici

Deželni odbornik za higieno in zdravstvo dr. Nardini in deželni odbornik za javna dela Masutto sta si včeraj ogledala splošno bolnišnico, da bi se seznanila s položajem v njej ter skupno z upravnim svetom proučila potrebe in načrte za spopolnitev bolnišnic. Odbornika sta si ogledala razne oddelke in najnovejša dela, to je sodobno pralnico in šolo za bolniške sestre. Odbornik Nardini je zagotovil predsedniku Morgeri in upravnemu svetu, da bodo deželni organi posvečali veliko skrb in pažnjo vprašanjem bolnišnic v Trstu. Odbornika sta si nato ogledala onkološki center.

SESTANEK UPRAVNEGA SVETA TURISTIČNE USTANOVE

Važnost dobrih prometnih zvez za nadaljnji razvoj turizma

Pokrajinska turistična ustanova že pripravlja propagandno kampanjo za prihodnjo sezono

18. t.m. se je sestal pod predsedstvom pooblaščenega svetnika odv. Jone in v navzočnosti direktorja dr. Dora Rinaldinija upravni svet pokrajinske turistične ustanove. Pooblaščeni svetnik je svetu podrobno poročal o sestanku predsednikov in direktorjev pokrajinskih turističnih ustanov v Rimu na ministrstvu za turizem in prireditve, ki je bil 5. in 6. nov. in kateremu so prisostvovali tudi predsedniki in direktorji avtonomnih letoviščarskih in turističnih ustanov, delegati «ENIT», strokovnjaki in novinarji.

Na sestanku je minister Achille Corona podal obračun letošnje turistične sezone v Italiji, pri čemer je ugotovil, da se kljub često sovražni propagandi v inozemstvu pritok tujcev v Italijo ni zmanjšal, zmanjšal pa se je kvocient porasta turističnega prometa v primerjavi s prejšnjimi leti. Tako so v letošnji sezoni zabeležili v Italiji 2,7-odstotni porast pri prihodih in 1,2-odstotni porast glede bivanja tujcev v Italiji v primerjavi z lanskim letom. Po narodnosti so se zmanjšali prihodi Nemcev od 31,5 odst. na 28 odst. celotnega pritoka turistov iz inozemstva, povečali pa so se prihodi Angležev (13,5 odst.), Francozov (13 odst.) in Američanov (10,8 odst.).

Seveda se vsi ti podatki nanašajo na celotno Italijo, medtem ko so podatki za tržaško pokrajino še ugodnejši, saj so v razdobju januar - september zabeležili v hotelih 9,29-odstotni porast prihodov in 12,89-odstotni porast bivanja turistov, pri čemer so se zmanjšali samo prihodi in bivanja Avstrijcev, katerih je bilo manj tudi v izvenhotelskih gostiščih.

Upravni svetnik je dejal, da je bil glavni vzrok v delnem zmanjšanju kvocient porasta turističnega prometa v prevelikri hrupnosti tako v mestih kot v letoviščarskih krajih, zaradi česar bo treba kampanjo proti hrupnosti v prihodnjih sezoni še zaostriti. Ko je minister Corona opozoril na to nujnost, je pristavil, da se je treba zavedati, da je turizem glavna postavka v pritoku tujih valut v državo.

Na sestanku pri ministru so govorili še drugi turistični izvedenci, posebno zanimivo za našo deželo pa je bilo poročilo podtajnika posl. Battiste, ki je poudaril, da je treba dati absolutno prednost gradnji tistih cest, ki vodijo proti mejam, in ki je tudi zagotovil, da se je ministrstvo za turizem prav na intervencije tržaške turistične ustanove, že zanimalo, da se pospeši dograditev del na avtocesti Benetke - Trst in da se v avtocestni program dokončno vključi tudi avtocesta Videm - Trbiž.

Pooblaščeni svetnik odv. Jona pa je v svoji intervenciji podčrtal neodložljivo nujnost izboljšanja vseh prometnih zvez z našo deželo toda kar zadeva ceste kot podvojitev tira na progi Trst - Benetke in vzpostavitev letalske zveze, pri čemer je omenil, da je treba na letališču v Ronkah zgraditi 1.500 m dolgo vzletišče. Odv. Jona se je dotaknil tudi vprašanja gledališke dvorane v Trstu, nato pa je poročal o intervencijah turistične ustanove, da bi se v Trstu ohranila agencija Wagons-Lits-Cook in pri tem dejal, da obstaja upanje, da se bo to vprašanje rešilo v interesu Trsta.

Upravni svet je nato razpravljal še o nakupu zemljišča za zgraditev sedeža Turistične ustanove ter o reklamni kampanji v prihodnjem letu za tržaško obalo, za tržaški Kras in za mesto samo.

Spomladi zasedanje o ponarejanju živil

Včeraj je deželni podpredsednik Dulci skupno z odbornikom za zdravstvo Nardinijem sprejel tajnika vsedržavnega združenja zdravstvenih tehnikov Fogherja, ki sta ga spremljala odv. Miani in komisar za higieno Romani. Med sestankom so proučili razna vprašanja v zvezi z nameravano ustanovitvijo «odbora za javno zdravstvo» ter zasnovo vsedržavnega zasedanja o ponarejanju živil, ki bo prihodnjo spomlad v Trstu.

Dva iz Trsta aretirana v Milanu

Kot poroča agencija Ansa, so karabinjerji sodne policije v Milanu aretirali 12 oseb pod obtožbo goljufije v vrednosti skoraj 600 milijonov lir, na škodo raznih tvrdk orodnih strojev. Med aretiranimi sta tudi 28-letni Filippo Perna s stalnim bivališčem v Trstu in Josip Potočnjak, po rodu iz Šibenika toda stanujoč v Trstu.

Izleti

Prosvetno društvo «Ivan Cankar» priredi 8 decembra izlet v Bohinj in na Vogel (1923 m). Vpisnina 1800 lir. Vpisovanje vsak dan v društvenih prostorih Ul. Montecchi 6 od 19. do 20. ure.

Žerjalovi filmi v Planinskem društvu

Sinoči je v Gregorčičevi dvorani priredilo Slovensko planinsko društvo prvi jesenski večer, katerega se je udeležilo veliko število članov in simpatizerjev. Naš znani in večkrat odlikovani filmski amater Aljoša Žerjal je predvajal vrsto lepih filmov predvsem o jadranski obali in še posebej o Dubrovniku.

Predavatelj nam je prikazal še naravne in zgodovinske lepote Bosne, posebno glavnega mesta Sarajeva in zgodovinskega kraja in okolice mesta Jajce. Zanimiv je bil tudi otroški film «Zmaj». Za primerjavo nam je Aljoša Žerjal pokazal krasne posnetke iz zgodovins ih italijanskih mest Assisi in Gubbio. Na koncu se je predvajatelju zahvalil predsednik SPD prof. Jelinčič za lep in prijeten večer ter izrazil željo vseh prisotnih ,da bi se taki večeri še ponovili in da bi nam Žerjal pripravil v kratkem še kaj novega.

Slovensko gledališče v Trstu

DANES 21. t. m. ob 20.30 in jutri, 22. t. m. ob 16. uri
V LJUDSKEM DOMU V SV. KRIŽU

Angelo Beolco - Ruzante

«LA MOSCHETA»

ali komedija o finem govorjenju

Gostuje Stane Sever, prvak ljubljanske Drame

Gledališča

VERDI

Pri blagajni gledališča Verdi so v prodaji še razpoložljive vstopnice za drugo predstavo Rossinijeve opere «Viljem Tell», ki bo jutri ob 16. uri za dnevni red v vseh prostorih in z istimi izvajalci kot pri prvi predstavi. Dirigent Oliviero de Fabritiis.

TEATRO STABILE

V Avditoriju (vhod iz Ulice Tor Bandena) danes ob 21. uri in jutri ob 17. uri zadnja nastopa «Teatra del Ridotto» iz Benetk z uprizoritvijo komedije «Eden zadnjih pustnih večerov» z Ginom Cavallerijem.

Kino

Nazionale 16,00 «In cerca d'amore» Connie Francis, Jim Hutton.
Arcobaleno 16,00 «Il finimondo» — Eastmancolor. Prepovedano mladini.
Excelsior 16,00 «I due seduttori» — Technicolor. Marlon Brando, David Niven.
Fenice 16,00 «Crisantemi per un delitto» Alain Delon, Jane Fonda. Prepovedano mladini.
Grattacielo 16,00 «Deserto rosso» — Technicolor, Monica Vitti. Prepovedano mladini. Nagrajen v Benetkah.
Alabarda 16,30 «L'amore primitivo» Technicolor. Franchi-Ingrassia, Jane Mansfield. Prepovedano mladini.
Filodrammatico 16,30 «I maniaci» — Barbara Steele, Enrico Maria Salerno. Prepovedano mladini.
Aurora 16,30 «Per un pugno di dollari».
Cristallo 16,30 «Destino in agguato» Glenn Ford.
Capitol 15,30 «La settima alba» — Technicolor. Wiliam Holden, Susan York.
Garibaldi 16,30 «Fantasie proibite» Technicolor. Prepovedano mladini.
Impero 16,30 «Ore rubate».
Vittorio Veneto 16,00 «I tre da Ashiy» Technicolor. Yul Brynner, Richard Widmark.
Moderno 16,00 «Il cavaliere azzurro della città dell'oro» Technicolor. Douglas Kennedy. Sledi slikanica Tom in Jerry».
Astra 16,00 «Il texano».
Astoria 16,30 «I conquistatori dell'Oregon» Technicolor. Fred Mac Murray.
Abbazia 16,00 «Il marmittone» Jerry Lewis.
Ideale 15,30 «I leoni di Castiglia» Technicolor.

Ljudska prosveta

Prosvetno društvo v Skednju priredi v nedeljo 22. t.m. **razstavo slovenske knjige**. Razstava bo odprta v društvenih prostorih v Ul. Servola 124-I od 9. do 12. in od 15. do 19. ure. Vljudno vabljeni na zanimivo razstavo.

* * *

Prosvetno društvo «Primorje» iz Trebč sporoča, da bo danes ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebčah družabni večer ob zvokih domačega orkestra. Vstop z vabilom.

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

20. novembra 1964 se je v Trstu rodilo 10 otrok, umrlo je 10 oseb.

UMRLI SO: 78-letna Anella Dulcich vd. Muchwitsch, 79-letna Maria Kobau por. Sanzin, 70-letni Mario Rustia, 28-letni Francesco Favretto, 61-letni Luigi Menetto, 83-letna Maria Miani vd. Schizzer, 65-letni Giuseppe Bernessi, 64-letna Maria Portione por. Cos, 70-letna Amalia Pech por. Violin, 68-letni Francesco Capriati.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(16. 11 — 22. 11.)

Giusti, Ul. Bonomea 93 (Greta); dr. Rossetti, Ul. Combi 19; dr. Signori, Trg Ospedale 8; Tamaro-Neri, Ul. Dante 7; Godina, Trg S. Giacomo 1; Alla Minerva, Trg S. Francesco 1; Ai Due Mori, Trg Unità 4; G. Papa, Ul. Felluga 46

NOCNA SLUŽBA LEKARN
(16. 11 — 22. 11.)

Godina, Trg S. Giacomo 1; Alla Minerva, Trg S. Francesco 1; Ai Due Mori, Trg Unità 4; G. Papa, Ul. Felluga 46.

Darovi in prispevki

Ob 8. obletnici prerane smrti Silvestra Pregarca daruje družina 2000 lir za Dijaško Matico. V isti namen darujeta brat Zdravko 1000 lir ter sestra Sonja z možem Justom Coljo 1000 lir.

Fedora

Že 5 minulo je let od kar Te ni več na svetu. Tvoja neutolažljiva

mama HERMINA

V NAVZOČNOSTI MINISTRA SPAGNOLLIJA

Danes v Tržiču splavitev turbinske ladje «Eugenio C.»

Ladja bo imela 29.000 ton in bo največja potniška ladja italijanskega svobodnega brodovja

Velika potniška turbinska ladja «Eugenio C.», ki so jo zgradili v ladjedelnici CRDA v Tržiču za družbo «Giacomo Costa fu Andrea» je povsem pripravljena za splavitev na splavišču št. 2/3 v tržiški ladjedelnici. Splavitev bo danes ob 10.30 v navzočnosti ministra za trgovinsko mornarico Spagnollija. Botrica nove ladje bo Pinuccia Costa, soproga dr. Angela Costa, ki bo na svečanosti prisoten skupaj z bratom dr. Giacomom Costo in drugimi lastniki družbe. Na svečanosti bodo prisotni tudi: predsednik Fincantieri odv. Giorgio Tupini, generalni ravnatelj Fincantieri dr. Ermano Guani, goste pa bo spremljal predsednik CRDA inž. Guido Vignuzzi.

Po splavitvi 29.000-tonske potniške ladje «Eugenio C.», ki bo največja potniška ladja italijanskega svobodnega brodovja, bodo pod nadzorstvom ravnatelja tržiške ladjedelnice inž. Ottavia Giulija postavili na največje splavišče gredelj 80.000-tonske petrolejske ladje. Gre za prvo motorno petrolejsko ladjo iz serije štirih enakih ladij, ki jih je pričela graditi ladjedelnica. Ladja bo imela konstrukcijsko številko 1894, lahko bo prepeljala 100.000 kubičnih metrov nafte in bo opremljena z motorjem dizel FIAT 9010 S, ki bo razvijal 21.000 konjskih sil na osi.

Razgovor o položaju javnih knjižnic

Deželni odbornik za prosveto prof. Vicario je včeraj sprejel superintendanta za knjižnice v Treh Benečijah prof. Papoja, s katerim je izmenjal svoje poglede o knjižničarstvu. Deželna uprava ima namreč važne zakonodajne pristojnosti na tem področju in odbornštvo je že začelo zbirati podatke o stanju in delovanju javnih knjižnic v deželi.

PONOČI OB 24. URI SO UTIHNILI ZVOČNIKI

Po zaključeni volilni kampanji imajo sedaj besedo volivci

Sema (KPI) na Trgu Goldoni o borbi za napredek in narodnostne pravice Slovencev
Inž. Pečenko (PSI) o ukrepih levega centra za Slovence - Zaključna zborovanja LSS

Ponoči ob 24. uri se je zaključila volilna kampanja, ki se je pričela dokaj medlo in ki se je šele v zadnjih dneh nekoliko bolj razgrela. Že včeraj dopoldne je bilo na tržaških trgih, ulicah in v okoliških občinah zelo mnogo zborovanj. Najvažnejša zborovanja pa so bila proti večeru na osrednjih tržaških trgih in v nekaterih javnih dvoranah.

Na zaključnem zborovanju KPI je sinoči govoril tajnik tržaške federacije prof. Paolo Sema na Trgu Garibaldi, ki je dejal, da se KPI predstavlja na volitve z jasnim programom o splošnih in o lokalnih vprašanjih. Ljudski glas bo imel odločilno besedo pri ustvarjanju demokratičnih uprav v pokrajini in v okoliških občinah. Prof. Sema je dejal, da italijanski in slovenski delavci poznajo zgodovini komunistične partije in tržaške federacije KPI, njen prispevek in njene žrtve v borbi za osvoboditev in za demokracijo.

Komunisti so se borili v prvih vrstah — je dejal Sema, za zaščito narodnostnih pravic Slovencev, za gospodarsko obnovo mesta, za enotnost vseh sil miru, ki so pripravljene truditi se, da se ustvari tudi v Italiji socializem.

V Miljah je na zaključnem zborovanju govoril sen. Vidali, poslanka Marija Bernetič pa je govorila na Trgu Garibaldi in v Bazovici.

Tržaška federacija PSI je imela zaključno zborovanje na Trgu Goldoni, na katerem je govoril tajnik Arnaldo Pittoni, ki je poudaril, da se socialisti trudijo za pokrajinsko in občinske uprave, ki bodo v danih pogojih najbolj napredne. Zato se socialisti prizadevajo za take rešitve, ki bodo najbolj odgovarjale interesom prebivalcev in ki bodo upoštevale razne krajevne prilike. Socialisti pričakujejo potrditev politike levega centra v tržaški pokrajini. Nato je Pittoni polemiziral z liberalci in s PSIUP, ter zaključil, da socialistom zadostuje nekaj sto glasov več, da izvolijo dva svetovalca v tržaški pokrajinski svet.

V Dolini in v Borštu je govoril inž. Pečenko, dosedanji pokrajinski svetovalec in kandidat za izvolitev v pokrajinski svet o bistvenem prispevku PSI za rešitev nekaterih pomembnih splošnih gospodarskih in socialnih vprašanj. Podrobneje je inž. Pečenko obravnaval vprašanja Slovencev in navedel nekatere konkretne primere, ko so bile po zaslugi socialistov nekatera vprašanja urejena. Tako je govoril o otroških vrtcih, občinskih delegacijah, priznanju Slovenskega gledališča itd.

Glede tega je govornik prečital pismo, ki ga je SKGZ poslala tržaški federaciji PSI 7. avgusta v zvezi s priznanjem «primarnega statusa» Slovenskemu gledališču. V pismu se ugotavlja, da daje to priznanje gledališču pravico do izdatne državne podpore in se sklicuje na pismo ministru A. Coroni, kateremu se je zveza že zahvalila, ter da čuti SKGZ dolžnost, da izreče zahvalo tržaški federaciji PSI, ki se je za ugodno rešitev zavzemala.

Pismo se zaključuje z opozorilom na dejstvo da niso druge tudi pomembne slovenske kulturne organizacije in ustanove deležne nikakršnih podpor iz javnih sredstev, kljub obvezam, ki so bile pred desetimi leti sprejete s strani države, ter da zato tudi te organizacije pričakujejo, da se bo federacija PSI enako zavzemala tudi za te nujne potrebe.

Volilni sedeži so bili že včeraj pripravljeni

Lista slovenske skupnosti je zaključila volilno kampanjo s shodom v Repnu in v Nabrežini. V velikem Repnu sta nastopila deželni svetovalec dr. Škerk, ki je poudaril potrebo po dobri domači upravi in važnost prijateljstva ter bratstva na Tržaškem. Pokrajinski kandidat Drago Legiša pa je razvijal narodnoobrambni, socialni in gospodarski program Liste slovenske skupnosti, da mora občinska uprava na Repentabru tudi v bodočnosti tesno sodelovati z občinskima upravama v Zgoniku in Nabrežini, ker imajo vse te občine več skupnih konzorcijev. V Nabrežini so govorili dr. Škerk, Legiša in dr. Floridan. Prvi je orisal svoje delovanje v deželnem svetu, dr. Floridan je pa naglasil nujnost, da ostane devinsko-nabrežinska občina v slovenskih rokah. Legiša pa je razvijal program Slovenske skupnosti za pokrajino in naglasil kako je važno, da nabrežinska občina ostane v rokah domačinov.

Za PSIUP sta na zaključnem zborovanju govorila deželni tajnik Martone in dr. Bruno Pincherle. Martone je navedel primer odpustov v podjetju Crane-Orion in nujnost enotne borbe delavskih strank proti nadoblasti velikih kapitalističnih skupin. Dr. Pincherle pa je polemiziral z sedanjimi tržaškimi lokalnimi upravami, ki jih je ocenil za neljudske.

PSDI je imela vrsto zborovanj. Na Trgu Goldoni so govorili: Boniciolli, Pierandrei, Giuricin, de Gioia in Lovero o nujnosti levega centra v pokrajini. V okoliških občinah so govorili: prof. Lonza, Jez, Fogher, Claudio, Anastasio in Fabris. Na zaključnem zborovanju v Miljah so govorili Cesare, Fontanot in Menguzzato.

Tržaška KD pa je zaključila volilno kampanjo z govorom ministra za trgovinsko mornarico Spagnollija v kinu Grattacielo. Minister je v bistvu ponovil svoje ugotovitve ,ki jih je izrekel pred kratkim na prefekturi na sestanku s tržaškimi gospodarskimi predstavniki ,tako da ni povedal nič bistveno novega. Prav glede nekaterih najvažnejših vprašanj je bil meglen: tako ni nič točnega dejal o okrepitvi tržaških pomorskih prog, o okrepitvi pristanišča, niti z besedo se ni spomnil ladjedelnice Sv. Marka itd. Stvaren je bil samo, ko je govoril o zakonskih osnutkih v korist ladjedelniške industrije, ki jih je sprejela vlada.

PRETRESLJIVO ODKRITJE PRI KONOPLJARNI

Ponoči padel po nasipu in brez pomoči izdihnil

Ni izključeno, da je nesrečniku, ki je prej obiskal kako gostilno, postalo slabo in da je omahnil čez nizko ograjo

V bližini Naselja Sv. Sergija, na travniku pod cestnim nasipom pri Cotonificio Triestino, je pešec včeraj zjutraj okrog 6.30 zagledal truplo 51-letnega upokojenca Nazaria Bonazze, ki je sam stanoval pri S.M.M. Spodnji štev. 1380. O najdbi so bili takoj obveščeni karabinjerji, s postaje v naselju, ki so nekaj minut potem prihiteli na označen kraj. Prihitel je tudi sodni zdravnik dr. Nicolini in se spustil po pet metrov globokem nasipu, kjer je na dnu ležal že mrtev Bonazza. Po bežnem pregledu trupla je dr. Nicolini ugotovil, da je smrt nastopila približno dve uri prej. Bonazza je imel tudi polomljena rebra.

Preiskovalni organi sklepajo, da se je Bonazza predvčerajšnjim zvečer pozno vračal domov, potem ko je obiskal kako gostilno. Ko je hodil po cesti proti Domju pa mu je verjetno postalo slabo, naslonil se je na nizko ograjo kraj ceste, verjetno izgubil ravnotežje in se morda nezavesten zavalil po nasipu na travnik. Bonazza je tam ležal celo noč in je v zgodnjih jutranjih urah izdihnil.

Po opravljeni preiskavi na kraju najdbe, so truplo nesrečnega Bonazze prepeljali v mrtvašnico glavne bolnišnice kjer je na razpolago sodnim oblastem. Karabinjerji nadaljujejo s preiskavo, da bi ugotovili prave vzroke Bonazzove smrti.

URADNA ZLATA KOLAJNA
EDINA IN SAMA

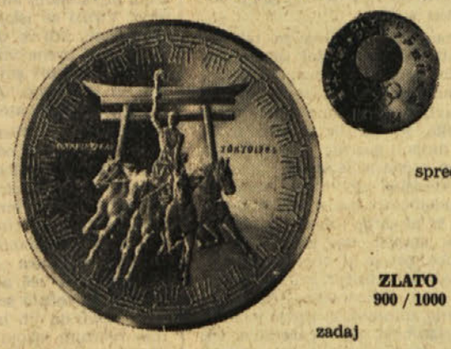

spredaj

ZLATO 900 / 1000

zadaj

Izdaja Organizacijskega odbora XVIII. olimpijskih iger v omejenem številu

g 3,5 ∅ mm 20 L 4.300	g 35 ∅ mm 45 L 42.000
g 7 ∅ mm 24 L 8.600	g 70 ∅ mm 55 L 84.000
g 10,5 ∅ mm 28 L 12.900	g 105 ∅ mm 65 L 126.000
g 17,5 ∅ mm 32 L 21.000	kompletna serija L 298.800

ZA VES SVET JE RAZDELJEVALEC
NUMISMATICA ITALIANA MILANO Via Rossini, 4

SPOROČILO

Da bi obvarovali kupce pred zmešnjavo, ki jo povzročajo zasebne pobude, ki jih japonski olimpijski odbor ni odobril in ki so zato brez sedanje in bodoče uradne veljave, se sporoča, da je

NUMISMATICA ITALIANA - MILANO via Rossini 4

EDINA in za ves svet ekskluzivna razdeljevalka URADNE ZLATE KOLAJNE, ki jo je izdal organizacijski odbor iger v Tokiu

VAŽNO! Kolajne morajo imeti pet olimpijskih krogov in ob robu napis «MEDAGLIA UFFICIALE NI».

PREDNAROČILA IN PROSPEKTI PRI BANONIH INSTITUTIH

FAC-SIMILE

Taka je glasovnica za volitve v tržaški pokrajinski svet. Volivci ne bodo dali preferenčnih glasov, saj predvideva zakon, da se glasuje samo kandidatna lista in je treba torej samo prečrtati volilni znak. Za pokrajinski svet bo glasovalo vseh 231.055 volivcev tržaške pokrajine. Poleg tega pa bo še 19.442 volivcev glasovalo za obnovitev petih občinskih svetov okoliških občin in bodo torej volivci miljske, dolinske, repentaborske, zgoniške in devinsko-nabrežinske občine prejeli dve glasovnici: za pokrajinski svet in za domači občinski svet. Na glasovnico za občinski svet lahko napišejo tudi preferenčni glas

IZ TRŽAŠKIH SODNIH DVORAN

Čubriloviću in Pindžu znižali kazen zaradi tatvine in groženj pri Upimu

Na znižanje kazni je vplivala predvsem sprememba obtožnice, ki je izločila obtožbo ropa

Pred prizivnim porotnim sodiščem (predsednik Palermo, tožilec Mayer, zapisnikar Vascon, obramba Kostoris) je bila včeraj drugostopna obravnava proti jugoslovanskima beguncema iz Sarajeva Drašku Čubriloviću in Fadilu Pindžu, ki sta bila obtožena ropa in drugih prekrškov.

Prizivni porotni sodniki so včeraj deloma spremenili razsodbo, ki jo je izreklo letos v aprilu prvostopno porotno sodišče. Menili so namreč, da ne gre v primeru Čubrilovića za rop, temveč samo za tatvino z raznimi obteževalnimi okoliščinami. V tem smislu je torej porotno sodišče spremenilo 1. rubriko prvotne obtožnice. Na drugi strani pa so porotniki tudi drugače rubricirali obtožnico (vsaj glede ropa) proti Pindžu. Za njega so menili, da ni sodeloval pri tatvini, temveč da je samo zagrešil prekršek nakupa ukradenega blaga (v bistvu je šlo za to, da je Pindžo prejel od Čubrilovića ukradeno majico). V ostalem pa so porotniki spoznali ponovno oba za kriva posesti in nošenja vojaškega strelnega orožja (pištole Beretta kal. 22 z dolgo cevjo, za katero sploh ne obstaja civilna licenca). Čubrilovića so spoznali za krivega tudi prekrška, ki zadeva prikrivanje svoje lastne istovetnosti. Mladenič je namreč ob aretaciji izjavil agentom, da se piše Edo Kuiović. Prav tako so ga spoznali za krivega tudi prekrška pijanosti na javnem mestu. Pindžov položaj je bil nekoliko težji, ker je mladenič grozil uslužbencem veletrgovine Upim z revolverjem. Zato so ga obtožili tudi prekrška ustrahovanja z orožjem.

Na podlagi teh ugotovitev so prizivni porotniki obsodili Čubrilovića na 18 mesecev zapora, na 3 mesece pripora ter na 120.000 lir globe, a Pindža na 2 leti in 11 mesecev zapora ter 3 mesece in 20 dni pripora in 60.000 lir globe. Sklenili so tudi, naj Čubrilovića takoj izpustijo na svobodo, če ni zaprt zaradi kakega drugega prekrška.

Ponovna razsodba tržaškega porotnega prizivnega sodišča predstavlja precejšnje znižanje kazni, ki jo je v aprilu izreklo porotno sodišče. Porotniki so tedaj obsodili Pindža na 4 leta in 4 mesece zapora, 200.000 lir globe in 5 mesecev pripora, a Čubrilovića na 2 leti in en mesec zapora, 164.000 lir globe in 4 mesece pripora.

Da bi razumeli nagibe, ki so napotili prizivne porotne sodnike do tako korenite spremembe v razsodbi, moramo na kratko ponoviti dogodke, ki so pripeljali oba mladeniča pred tržaške sodnike.

Oba mladeniča, Čubrilović in Pindžo, sta imela že prej opravka s sodnijskimi oblastmi. Pindžo je bil na primer že obsojen v Jugoslaviji, Čubrilović pa je imel opravka z italijansko in francosko policijo. Ta je že pred leti zbežal iz Jugoslavije. Nekaj časa se je klatil po Italiji, v Latini je baje sodeloval pri ropu v neki zlatarni. Potem se je vrnil v Trst s tremi pajdaši, kjer so neke noči v zakotni in neobljudeni sobici v begunskem taborišču hoteli razdeliti plen, ki so ga ugrabili. Po Čubrilovićevem pripovedovanju pa so jih napadli trije moški in on in eden imed njegovih pajdašev sta ušla skozi okno, prešla državno mejo ter se napotila proti Kopru. Tam pa ju je ustavila Ljudska milica. Čubrilovića so menda izpustili iz zapora po 3 mesecih. Takoj nato je mladenič spet prekoračil mejo. Pozneje se je odpravil v Francijo, kjer je spoznal Pindža. Skupaj sta se vrnila v Italijo. Trdila sta, da sta v bližini Genove odkupila revolver za okoli 10.000 lir. Javni tožilec pa je menil, da je bila pištola ukradena iz nekega avta. Naj bo tako ali drugače, mladeniča sta prišla v naše mesto v januarju lani. 14. januarja sta se potikala po mestu ter popila dva litra vina. V popoldanskih urah sta šla v veletrgovino Upim, kjer je Čubrilović ukradel volneno majico. Pozneje je izjavil, da je opazil, kako se prijatelj, ki je bil slabo oblečen, trese od mraza. To ga je napotilo k tatvini. Takoj po kraji sta odšla iz trgovine. Pindžo si je na cesti oblekel majico in se takoj nato napotil spet v trgovino, a Čubrilović mu je sledil. Neka uslužbenka pa je opazila prvega ter povedala nekemu nadzorniku, da je mladenič verjetno ukradel majico. Zato so ga povabili v pisarno. Čubrilović pa je medtem skušal zbežati, toda na vratih ga je ustavil neki financar.

V tem razpletu dogodkov tiči odgovor, zakaj prizivni sodniki niso menili, da gre za rop, temveč v primeru Čubrilovića za tatvino, a za njegovega pajdaša za nakup ukradenega blaga in pozneje za ustrahovanje s strelnim orožjem. Kot je znano, so uslužbenci v uradu pregledali Pindža, toda mladenič je nenadoma potegnil iz žepa pištolo ter jo naperil proti uslužbencem. Eden izmed njih pa ga je razorožil ter tako omogočil, da so ga prijeli in pozneje izročili agentom javne varnosti.

NA ENAK NAČIN KOT SEPTEMBRA V TRSTU

Kriminalec Mesghez ušel tudi policiji v Milanu

Ko so ga že imeli v rokah, je nenadoma potegnil revolver in začel nanje streljati

35-letni okoreli kriminalec Pino Mesghez, ki je 11. septembra letos v Ul. Cadorna streljal na mestnega stražnika Gabriela Marassija, se je spet pojavil na kriminalni pozornici. Uspelo mu je zapustiti naše mesto in se je kljub vnetemu iskanju policije naskrivaj zatekel v Milan. Te dni pa so ga ujeli agenti milanskega letečega oddelka. Ko so ga že imeli v rokah, je Mesghez začel streljati nanje in tudi tokrat mu je uspelo zbežati.

Mesgheza so agenti zasačili v predmestju Sesto San Giovanni, kamor jih je napotil neznanec, ki jih je obvestil po telefonu. Zadnje čase je Mesghez bil zaščitnik vlačug in se je v Milanu preživljal s tem poslom. Ko so ga policisti zasačili v avtu z evidenčno tablico iz Bologne, jim je Mesghez pokazal potvorjene dokumente. Ker pa je vsa zadeva bila zelo sumljiva, so ga agenti preiskali in potem odpeljali na kvesturo.

Komaj je izstopil iz policijskega avtomobila pa je kriminalec potegnil iz skritega žepa pištolo in začel streljati na agente. Kriminalcu je uspelo zbežati in ker se je zatekel med ljudi, ki so se tedaj mudili na ulici, se agenti niso upali streljati. Mesgheza sedaj mrzlično iščejo agenti milanske kvesture, v pripravnem stanju pa so tudi agenti vseh kvestur severne Italije.

Urniki in kraji cepljenja s Sabinovim cepivom

Tržaški zdravstveni urad opozarja, da dele cepivo Sabin od prve do vključno četrte doze, v naslednjih ambulantah: na oddelku za zdravstvo in higieno, urad za cepljenje, Ul. Duca d'Aosta 1 ob delavnikih od 9. do 10.30, v torkih in petkih pa še popoldne od 16 do 17. ure. V ambulanti v Ul. Puccini 48 ob ponedeljkih, torkih četrtkih in petkih od 9. do 10. V ambulanti v Ul. Giusti 12 ob torkih in petkih od 9. do 10. V ambulanti na Opčinah ob ponedeljkih sredah in petkih od 9. do 10. in v ambulanti na Proseku ob petkih od 10. do 11. in v sredah v Križu od 10. do 11. ure.

Četrto dozo cepiva lahko otroci prejmejo tudi v šolah, ob urniku, ki ga določi šola. Tam lahko prejmejo cepivo tudi otroci, ki niso vpisani v šolo, če imajo s seboj kartonček, ki so ga prejeli, ko so jim dali tretjo dozo cepiva.

Četrto dozo cepiva dele tudi na naslednjih zdravstvenih sedežih, ki ne spadajo v okvir občine: v otroški bolnišnici «Burlo Garofolo» vsak delavnik od 8. do 9. ure, v ambulanti v Ul. Veronese ob ponedeljkih in petkih ob 9. uri, v ambulanti v Ul. Caboto 2 ob četrtkih ob 9. uri, v ambulanti v Ul. Puccini ob torkih in sredah ob 9., v ambulanti v Ul. Geppa 21 v sredah in petkih ob 8., na bolniški blagajni «Marittima adriatica» Ul. Coroneo — samo za zavarovance — ob torkih, sredah, četrtkih in petkih ob 12. uri. Na sedežu ENPAS, Ul. Roma 28, za zavarovance ob delavnikih od 10.30 do 11.30.

Od prvega decembra dalje bodo vsak mesec prvih sedem dni delili prvo dozo cepiva Sabin vsem, ki bodo to želeli, če imajo več kot tri mesece in največ do 20 let starosti, tudi na naslednjih ambulantah: v Ul. Madonna del Mare 13 od 9. do 10., Ul. Giulia od 8.45 do 9.45, Ul. Foschiatti 1 od 9. do 10., Ul. del Leo 3 od 9.30 do 10.30, Ul. della Guardia od 9. do 10., Ul. Marenzi 6 od 9.30 do 10.30, Lonjerska cesta 1 od 9. do 10. ure.

Tisti, ki prejmejo prvo dozo v enem izmed navedenih zdravstvenih ustanov, morajo prejeti nadaljnje doze tudi na istem sedežu.

Lambretist v vespo

Zaradi nepazljivosti lambretista, se je včeraj popoldne na državni cesti štev. 15 v Žavljah dogodila prometna nesreča. Proti Trstu se je na svoji lambreti TS 32518 vozil 38-letni tesar Alojz Živec iz Ul. Torricelli 12. Ko je privozil v bližino tovarne «Radici» pa je trčil v zadnji del vespe TS 23719, ki jo je pred njim, v isti smeri, vozil 32-letni Luciano Trost iz Ul. De Almerigotti 14. Zaradi trčenja je Živec izgubil ravnotežje in se prevrnil z lambrete. Pri padcu se je pobil in ranil po čelu, obrazu in rokah. Udaril se je tudi v glavo.

Z rešilnim avtom so ponesrečenca prepeljali v bolnišnico, kjer so ga sprejeli na nevrokirurški oddelek s prognozo okrevanja v 10 dneh.

Požar v gostilni

V gostilni «Marussi» v Ul. Carpineto 9 v Škednju, je včeraj zjutraj nastal silovit požar. Ogenj je nastal v shrambi, ki je priključena gostilni in zajel dve omari, v katerih so bili shranjeni prti in razna jedila, pletenke, sode in več steklenic z izbranimi pijačami.

Da bi dosegli shrambo, so morali gasilci s silo odpreti glavni vhod v gostilno. Komaj so se znašli v notranjosti polni dima, so takoj začeli oblivati goreče pohištvo in posode s cevmi na visoki pritisk. Po eni uri in pol trudapolnega dela je gasilcem uspelo pogasiti požar, ki je povzročil približno poi milijona lir škode. Požar je verjetno nastal zaradi kratkega stika.

Plamen oplazil otroka po obrazu

Na dermatološki oddelek bolnišnice so sinoči sprejeli malega, 1 leto starega Franka Gustinčiča s Furlanske ceste 133, ki se je opekel po obrazu in vratu. V bolnišnico je dečka spremljal njegov 29-letni oče Anton. Povedal je, da se je Franko ponesrečil malo prej, ko je stal blizu peči, ki jo je tedaj prižigala mati. Komaj je mati prižgala drva, se je iz peči sprožil plamen in oplazil Franka po obrazu. Deček se bo zaradi opeklin prve in druge stopnje moral zdraviti 10 dni.

Kino na Opčinah

predvaja danes, 21. t. m. ob 18. uri film:

ARIANA

Igrajo: GARY COOPER, AUDREY HEPBURN in MAURICE CHEVALIER

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes, dne 21. t. m. z začetkom ob 19.30 uri Panavision in Eastmancolor film:

I TRE DA ASHIYA

(TROJICE IZ ASHIYA)

Igrajo: YUL BRYNNER, RICHARD WIDMARK, GEORGE CHAKIRIS, SUZY PARKER in drugi

Pri Standi je kraja

53-letna Francesca Zigman iz Ul. G. Gallina 16 je predvčerajšnjim odšla v veleblagovnico «Standa». Ko je hodila med stojnicami, sta jo zamikala kava in parmezan. Misleč, da jo nihče ne vidi, je skrila zavojček kave in štiri zavojčke parmezana. Toda ni imela sreče. Pri nepoštenem dejanju jo je zasačila uslužbenka veleblagovnice in obvestila ravnatelja. Zigmanovo so nekaj minut potem prevzeli v varstvo agenti s komisariata na Trgu Dalmazia. Prijavili jo bodo sodišču zaradi tatvine.

Včeraj okrog poldne je v Ulici Oriani, v bližini stavbe štev. 2, na zebrastem prehodu 75-letni Giovanni Farnetti iz Ul. Pondares 5 s trokolesom podrl 70-letno Mario Fattovich vd. Grgič z Reške ceste 12. Fattovicheva je zaradi sunka izgubila ravnotežje in si pri padcu zlomila levo zapestje ter se pobila po levi strani prsi. Ponesrečenko so z avtom RK prepeljali v bolnišnico ter jo sprejeli na ortopedski oddelek s prognozo okrevanja v 20 dneh.

SEJA DEŽELNEGA ODBORA

Odobritev statutov industrijskih konzorcijev v Tržiču in Aussi

Pripravili so tudi zakon o nadzorstvu nad delovanjem teh konzorcijev

Včeraj zjutraj se je sestal deželni odbor, ki je proučil naloge in pristojnosti, katere daje deželi zakon od 6. julija 1964 št. 633, ki se nanaša na področji industrijskega razvoja v Tržiču in v Aussi — Cornu. Zakon predvideva dva konzorcija, katerih namen je pospeševati industrijske pobude na omenjenih področjih. Konzorcij za razvoj industrije v tržiški občini sestavljajo goriška pokrajina, tržiška občina, goriška trgovinska zbornica in IRI; konzorcij za Ausso - Corno pa razne ustanove iz Furlanije.

Omenjeni državni zakon pravi, da odobri statuta konzorcijev deželni predsednik ter da bosta konzorcija pod nadzorstvom pristojnih deželnih organov na podlagi predpisov deželnih zakonov. Na podlagi teh predpisov državnega zakona bo deželni predsednik Berzanti prihodnji teden s svojim odlokom odobril statuta konzorcijev. Deželni odbor je včeraj pripravil tudi zakon, ki vsebuje norme za uresničenje državnega zakona za nadzorstvo nad konzorcijema. Po tem zakonu bo nadziral delo konzorcijev deželni odbornik za industrijo in trgovino.

Vespist v avto

Na vogalu Ul. Rossetti in Drevoreda XX. septembra je včeraj zjutraj vespist trčil v avto. Navzdol po Ul. Rossetti je 41-letni delavec Mario Divo s Trga Valmaura 2 vozil svojo vespo TS 32544, na omenjenem vogalu pa je trčil v «dauphine» TS 36512, ki ga je z desne privozil 34-letni Eugenio Berzetti s Trga Volontari Giuliani 2. Zaradi sunka je Divo padel z vespe ter se pobil in ranil po levem stegnu, kolenu in čelu. Diva so z zasebnim avtom prepeljali v bolnišnico, kjer so ga pridržali na opazovalnem oddelku s prognozo okrevanja v enem tednu.

Vandalski tatovi v prazni stavbi

Tatovi, ki so obiskali prazno stavbo v Ul. San Michele 18 so bili pravi vandali. Odnesli so sicer malo stvari, vendar so vse razbili in poškodovali, da je samo škode približno za pol milijona lir.

Lastnika stavbe sta grof Aldo Prandi, ki živi v Milanu, in Angela Carrer por. Lorenzon, ki stanuje v Benetkah. Za imovino pa skrbi 45-letni upravnik Attilio Trevisan iz Drevoreda D'Annunzio 43, ki ima svoj urad v Ul. Mazzini. Trevisan je vsako toliko časa hodil v prazno stavbo, da bi pregledoval stanje. Pred dnevi je tudi šel v Ul. San Michele, toda veliko je bilo njegovo začudenje, ko je vstopil in ugotovil, da so neznanci vandalsko poškodovali stanovanja.

Tatovi so prišli v stavbo skozi okno, na katerem so razbili šipe. V notranjosti so razbili umivalnike, izvlekli iz sten vodne in plinske cevi, potrgali so električne žice in se polastili električnih števcev. Kot da to ne bi zadostovalo, so odprli še vodne pipe, da je voda zalila pode in poškodovala parket.

Trevisan se je zglasil na komisariatu na Trgu Dalmazia, kjer je prijavil vandalsko početje neznancev. Agenti so uvedli preiskavo.

Nobenega sledu za roparji v banko v Nemah

O štirih roparjih, ki so prejšnji torek, brez uspeha, hoteli oropati Banko Popolare Cooperativa v Nemah, ni nobenega sledu. Policija in karabinjerji iz treh pokrajin so mobilizirani in vneto iščejo neznance. Kljub cestnim blokom in stalni kontroli na vseh cestah dežele, pa policijska akcija doslej ni rodila sadov, kot da bi se roparji razblinili v nič.

Včeraj popoldne so karabinjerji našli v Codroipu zapuščen avtomobil fiat 1100 TS 20353, katerega so se poslužili roparji pri svojem izjalovljenem podvigu. Kot je znano, so zlikovci avtomobil ukradli v Trstu v noči med ponedeljkom in torkom. V torek popoldne pa so pridrveli pred banko, ki so jo hoteli oropati.

Vodja letečega oddelka iz Trsta je predvčerajšnjim v Nemah pokazal uslužbencem banke vrsto fotografij zločincev, toda med fotografijami uslužbenci niso z gotovostjo prepoznali nikogar. Preiskava, ki jo vodijo vodje letečih oddelkov iz Trsta, Vidma in Gorice, se nadaljuje.

V goriški civilni bolnišnici so pridržali na zdravljenju s prognozo okrevanja v 20 dneh 11-letnega Renata Corsija iz Villess, ker je med igranjem spodrsnil na dvorišču domače šole. Zlomil si je levo ključnico.

Goriško-beneški dnevnik

GORICA NAVEZUJE STIKE TUDI S KOROŠKO

Predstavniki Celovca so včeraj uradno obiskali naše mesto

Celovškega župana s sodelavci je sprejel župan dr. Gallarotti z odborniki - Ogled mesta in Doma onemoglih - Kosilo v Devinu ob prisotnosti najvišjih pokrajinskih oblasti

Včeraj je prišel na uraden prijateljski obisk v Gorico župan iz Celovca Ausserwinkler s svojimi najožjimi sodelavci. Ob 10. uri jih je na županstvu sprejel goriški župan dr. Gallarotti s svojimi sodelavci Mosejem, dr. Scaranom, De Simonom, Lupierijem in generalnim tajnikom Palinom. Dr. Gallarotti jim je izrekel dobrodošlico ter jim želel prijetno bivanje v našem mestu. Poudaril je prijateljske stike, ki so se navezali med obema mestoma, ter poudaril gospodarske in kulturne stike, ki se razvijajo med temi kraji in ki se morajo še okrepiti. Zahvalil se mu je celovški borgomaster.

Člani obeh delegacij so se nato odpeljali na Grad, kjer so gostom razkazali mesto in okolico. Na povratku so se z avtomobili peljali po mestu, da so si ustvarili njegovo podobo. Po ogledu stanovanjske četrti ob Ul. Fatebenefratelli in nekega otroškega vrtca so celovške goste povabili na kosilo v Devin; pridružili so se tudi prefekt dr. Princivalle, predsednik pokrajine dr Chientarolli in predsednik trgovinske zbornice inž. Rigonat.

Na povratku so se ustavili v Ločniku, kjer so si dalj časa z zanimanjem ogledovali Dom onemoglih ter podali zelo laskave izjave o njegovi funkcionalnosti kakor tudi modernosti. Sledil je razgovor v uradu središča za proučevanje družbenih pojavov «Rizatti» v Gorici, ki je dejansko bil pobudnik prvih stikov med predstavniki oblasti teh dveh mest. Koroški gostje so okoli 19. ure zapustili Gorico.

Sindikalna kronika

CISL sklicuje za nedeljo 22. novembra ob 9.30 na svojem sedežu v Ul. Roma 20 skupščino bivših uslužbencev ZVU, na kateri bodo poročali dejavnost za spremembo koeficienta, obnovili pa bodo ob tej priliki tudi pokrajinski izvršni odbor.

Stroka pekov, včlanjena v CGIL, je poslala Zvezi trgovcev pismo, v kateri zahteva, da se proučijo sedanji prejemki kategorije. Od lanskega do letošnjega prvega novembra se je kontingenca zvišala za 11 točk, kar zvišuje mezdo specializiranega delavca za 2.585 lir, kvalificiranega pa za 2.365.

V nedeljo bo v dvorani Corallo v Ločniku skupščina šoferjev, ki vozijo tovore za tretje osebe. Proučili bodo zakonski osnutek, predložen deseti komisiji zbornice, s katerih se hoče urediti delovni čas. Senat ga je že odobril, nasprotujeta pa mu organizaciji delodajalcev ANITA in FAI.

Tajništvo Delavske zbornice je preklicalo pokrajinski dopolnilni sporazum za uslužbence trgovskega sektorja ter zahtevala sestanek strank na sedežu Zveze trgovcev, da se podpiše novi sporazum. Isti postopek je tajništvo napravilo za uslužbence potrošniških zadrug.

Na pokrajinskem uradu za delo so podpisali sporazum, na podlagi katerega bodo 18 delavcev, ki jih je podjetje CILFIT sprva nameravalo odpustiti, vpisali v dopolnilno blagajno.

Pro Loco odprla urad v pasaži

Goriška Pro Loco bo odprla svoj urad v pasaži goriške hranilnice. Ustanova je sklenila sporazum z lastnikom ter prevzela tudi prostor — poprejšnje razstavišče trgovinske zbornice — ki ga bo poslej sama uporabljala ali dajala v uporabo pokrajinski organizaciji likovnih umetnikov APAI.

Sedaj so v teku dela, da se prostor nekoliko preuredi. V enem delu bodo odprli urad, v katerem bodo namestili uradnico, ki bo na voljo za razna pojasnila zlasti tujcem, v drugem delu pa bodo razstave turističnega značaja ali likovnikov. Pro Loco, ki je že nekaj časa precej aktivna, je svojo zamisel po odprtju samostojnega urada mogla uresničiti ob finančni podpori Pokrajinske ustanove za turizem in nekaterih vidnejših goriških organizmov, ki so dali na razpolago finančna sredstva.

POSTALI SMO «IZVOZNIKI» ZABAVNE GLASBE

Nastopi števerjanskih godcev na prireditvah onkraj meje

Za nastanek in uspeh ansambla je odločilnega pomena glasbena šola - V njem igra sedaj pet inštrumentalistov

V glasbenem življenju na Goriškem, zlasti kar zadeva zabavno glasbo, so nastale nekatere spremembe, ki o njih sodimo, da so vredne opisa. Osnovna značilnost novih razmer je v naslednjem: iz «uvoznikov» smo skorajda čez noč postali «izvozniki» zabavne glasbe. Namenoma smo uporabili izraza s področja mednarodne trgovine, ker gre dejansko za usluge, ki presegajo mejne okvire.

Naj takoj povemo, da so postali takšni mednarodni godci, člani inštrumentalnega ansambla iz Števerjana, ki so izšli iz Glasbene šole. Najprej so igrali po domačih odrih, zlasti na prosvetnih prireditvah, pozneje jih je angažiral lastnik javnega lokala Formentini, da so mu igrali ob nedeljah. Kmalu so zanje zvedeli tudi v sosednem jugoslovanskem obmejnem področju. Nekega dne so jih povabili v Čepovan, kjer so na prosvetni prireditvi nastopili skupno z oktetom iz Sempetra. Igrali so tudi za ples ter dosegli izredno priznanje vsega občinstva. Tako so jih vzljubili v tej vasi, da so jih ponovno povabili. Tako bodo Števerjanci odšli drugič v Čepovan. Za ples bodo igrali 29. novembra. S tem pa se njihov repertoar nastopov še ni izčrpal. Povabili so jih tudi na prireditev, ki jo prireja prebivalstvo briške vasi Lig.

Vaščani so ponosni na svoj zabavni ansambel, ker se lepó uveljavlja. Ker so njegovi člani tudi pridni obiskovalci šole Glasbene Matice v Gorici, je to najboljše jamstvo, da se bodo razvili v dobro vigrano skupino. S tem se polagoma odpravlja vrzel, ki je dolga leta zijala na našem prosvetnem področju, zlasti pa v glasbi.

Ansambel so pred dobrim letom sestavljali trije godci in pevka. Njegova sestava je sedaj drugačna. Število inštrumentalistov je poraslo za dva: dobili so še trobentača in klarinetista. Sedaj se fantje ukvarjajo s tem, kako naj se imenuje ta novi kvintet. V njem igrajo kar štirje Ivani. Vaščani so upravičeno ponosni nanje ter pričakujejo, da se bodo razvili v dober ansambel, ker so vsi mladi in polni ljubezni do glasbe. Naj med drugim povemo tudi to, da pojejo v domačem mešanem pevskem zboru «Briški grič».

Sedaj pa se na kratko povrnimo še k uvodni misli o «izvoznikih» in «uvoznikih» inštrumentalne glasbe. Zadnja leta so naša društva pogostokrat vabila na svoje prireditve ansamble iz Jugoslavije. To je bilo popolnoma prav; tudi v bodoče jih bomo vabili, istočasno pa bomo tudi z naše strani pokazali, kaj smo se naučili. S tem bomo po naših najboljših močeh pokazali, da obmejni stiki niso samo fraza, ampak odraz življenja. Želimo tem požrtvovalnim mladim glasbenikom čim več uspehov tako pri njihovem delovanju kakor tudi pri opravljanju prijateljskega poslanstva med pripadniki istega naroda ob tej meji.

Koncert opernih arij v Gorici

Danes zvečer ob 21. uri bo v dvorani goriške U.G.G. koncert operne glasbe pod pokroviteljstvom skupine študentov klasičnega liceja Dante. Nastopili bodo pevci iz šole profesorice Fornasari in prof. Lozzija: sopranistka Edda Monaro, tenor Carlo Biasini, bariton Giorgio Matosel, bas Fulvio Venier. Pri klavirju bo pevce spremljal prof. Aleksander Vodopivec.

SEJA OBČINSKEGA SVETA V GORICI

Prispevek za tekmovanje zborov naj občina čimprej izplača

Obsodba bombnega atentata v Rimu in takih političnih metod - Nekaj priporočil občinskemu odboru

Na zadnji seji občinskega sveta v Gorici, v četrtek zvečer, so izčrpali dnevni red, ki je bil pripravljen že za sejo od 12. t.m. V uvodu je načelnik demokristjanske skupine odv. Culot obsodil bombni atentat na sedež KD v Rimu ter izkušal to izkoristiti kot propagando za svojo stranko. Odgovoril mu je dr. Battello (KPI), ki je poudaril, da tudi njegova skupina obsoja atentat, da pa bi bilo potrebno odpraviti pogoje, v katerih lahko delajo določene skupine, ki take atentate pripravljajo. V imenu PSI je dr. Sancin izrazil željo, da bi se politične borbe vršile na bolj demokratičen način. Pridružili so se tudi odv. Sfiligoj in druge skupine.

Svetovalci so nato odobrili vrsto upravnih ukrepov in med drugim odobrili najetje posojila v znesku 27 milijonov lir pri mestni hranilnici za ureditev zemljišča za gradnje ljudskih stanovanj na Tržaški cesti. S tem v zvezi je svetovalec Chiozza (PLI) priporočal odboru, naj doseže manjše obresti za taka posojila, ker je 8,25 odst. previsoka obrestna mera.

Odobrili so tudi prispevek pol milijona lir pevskemu društvu «Seghizzi» za pripravo mednarodnega pevskega tekmovanja ob priliki Andrejevega sejma v Gorici. Odv. Sfiligoj je s tem v zvezi priporočal, naj se nakaže ta prispevek čimprej in naj se ne odlaša kot lani, ker bi tako odlašanje oviralo delo organizatorjev tekmovanja. Nekateri drugi svetovalci so priporočali tudi večji prispevek v ta namen. Odbornik Agati je obljubil, da bodo letos bolj hitro nakazali prispevek ter poudaril, da občina tudi v drugih oblikah skuša valorizirati sejemske manifestacije, kot n. pr. z razširjeno filatelistično razstavo, ki bo postala letos mednarodna s sodelovanjem Jugoslavije in Avstrije.

Debata se je razvila tudi pri določevanju vrednosti blaga za odmero trošarine. Ta odmera bo ostala v glavnem ista za leto 1965 kot je letos. Svetovalci pa so priporočali odboru, naj o tej zadevi v bodoče bolje pouči svetovalce in naj jim da na razpolago potrebne podatke.

Sledila je tajna seja, na kateri so odobrili vrsto ukrepov, ki se tičejo občinskih uslužbencev in drugih oseb. S tem se je seja zaključila nekaj po 23. uri.

Trčenje v Ul. Duca d'Aosta

Mestni stražniki so včeraj sestavili zapisnik o prometni nesreči, ki se je okoli 14. ure pripetila v Ul. Duca d'Aosta. V njej sta bili udeleženi dve vozili, in sicer moped, ki ga je vozil 37-letni Giuseppe Persello s Trga Cavour 3, ki prodaja neki goriški dnevnik, in Fiat «multipla» iz Milana, ki jo je vozil trgovski potnik 30-letni Attolio Bagni iz Gorice, Ul. Ariosto 12. Oba sta se peljala po Ul. Duca d'Aosta v smeri proti sodišču; mopedist je bil spredaj in je nameraval na križišču z Ul. Canova zaviti na levo. Ker ni bil dovolj odločen pri zavijanju, ga je od zadaj podrl avtomobil. Persello si je pri padcu zlomil levo ključnico in se potolkel po levi roki. Z avtom mestnih stražnikov so ga odpeljali v bolnišnico. Zdravil se bo 10 dni.

Karabinjer za volanom trčil v ciklomotor

Včeraj ob 7.40 sta se na Tržaški cesti, in sicer ravno pri Comarjevi žganjarni, zaletela ciklomotor in vojaški tovornik. Ciklomotor je vozila 55-letna Amabile Meneghetti iz Ločnika, vojaški tovornik pa je upravljal karabinjer 19-letni Leo Paglioni, ki prestaja rok v Gorici. Ciklomotor je prihajal v mesto, tovornik pa je iz skladišča pogonskega goriva pripeljal na Tržaško cesto ter se namenil v smeri proti vojašnicam. Zaradi še neznanih vzrokov sta vozili trčili na središču ceste.

Poškodovano Meneghettijevo so z zasebnim vozom odpeljali v civilno bolnišnico, kjer so jo pridržali na zdravljenju s prognozo okrevanja v 10 dneh, ker se je udarila v glavo, si pretresla možgane in se ranila. Preiskavo vodijo karabinjerji iz Ul. Nazario Sauro.

Avtomobil v plamenu zaradi kratkega stika

Včeraj ob 8.05 so poklicali goriške gasilce v Ul. Ristori, kjer se je vžgal avtomobil Fiat 1100 z videmsko registracijo. Njegov lastnik je prof. Attilio Carbone. Požar je nastal zaradi kratkega stika na električni napeljavi med zaganjanjem motorja. Gasilci, ki so nemudoma prišli v Ul. Ristori, so ogenj pogasili; škodo cenijo na okoli 35.000 lir.

Z avtom v izložbo

Zaradi nenadne slabosti, ki ga je obšla za volanom avtomobila 1100, ko se je vračal z Grada, se je ob 20.30 zaletel v navojnico trgovine na vogalu Raštela 43-letni Ferruccio Pelizzon iz Ul. Gelsi 17. Pri tem ni zadobil drugih poškodb kot rano na nosu. Odpeljali so ga v civilno bolnišnico, kjer so mu rano obvezali in ga poslali domov. Zdravil se bo 7 dni. Precejšnjo poškodbo je utrpel avtomobil, kakor tudi izložba.

Jutri ples v Sovodnjah

Športno in prosvetno društvo v Sovodnjah priredi jutri 22. novembra ob 20. uri plesno zabavo v društveni dvoranici. Igral bo domači zabavni ansambel «Nomadi», ki bo tokrat prvič nastopal v Sovodnjah. Mladina in priletni vaščani so vabljeni, da se prireditve udeležijo v čimvečjem številu.

Danes, sobota 21. novembra, slavita 60-letnico poroke **Ida in Ludvik Vižintin iz Renč pri Novi Gorici**, ki sta starša znanega javnega delavca Milota Vižintina. Slavljencema ob diamantni poroki iskreno čestitajo sorodniki, prijatelji in znanci.

DA SE PREPREČI NADALJNJE POSLABŠANJE

Zahteve stroke FILLEA - CGIL v korist gradbenih delavcev

Uporabiti vsa razpoložljiva sredstva v gradbene namene Zvišati brezposelnostno podporo na 1000 lir dnevno

Jutri ob 9. uri bo v dvorani Bergamas v Gradiški pokrajinski shod sindikalne stroke FILLEA - CGIL, na kateri bodo obravnavali najvažnejša vprašanja, s katerimi se srečujejo gradbeni delavci in delavci sorodnih strok. V gradbeni stroki je sedaj zaposlenih okoli 3000 delavcev goriške pokrajine; veliko število jih zaposlujejo tudi sorodne dejavnosti kot so opekarne, mizarske delavnice, obrati za izdelovanje cementnih gradbenih delov itd. Vsi ti delavci preživljajo resno krizo, ker nimajo zaposlitve ali pa živijo v bojazni, da se bo delo na gradbiščih še bolj ustavilo ter jih prikrajšalo za zaslužek. Če se ne bodo pravočasno rešila vsa vprašanja, ki se pojavljajo tudi v gradbeni stroki, tedaj se bo splošno slabo gospodarsko stanje še bolj poslabšalo. Zaradi tega so potrebni hitri ukrepi, zlasti pa investicije v gradbeništvu s strani javnih ustanov in države.

FILLEA - CGIL sodi, da se morajo uporabiti vsa razpoložljiva sredstva za gradnjo stanovanjskih hiš, šol socialnih uslug in javnih del kot so ceste in železnice; takojšnja uvedba zakona 167, ki predvideva ljudsko stanovanjsko izgradnjo, ter izplačilo sredstev občinskim upravam, za nakup gradbenih parcel; takoj naj se nudijo sredstva goriški pokrajini za ljudsko gradnjo na podlagi zakona 1460. K temu stroka pristavlja še dve vprašanji, ki sta temeljnega pomena za zagotovitev delovnega mesta: zvišati prispevek iz dopolnilne blagajne od sedanjih 66 na 80 odstotkov, kakor to predvideva vsedržavna kolektivna delovna pogodba, ter zvišanje brezposelne podpore za 1.000 lir dnevno.

Kino

VERDI. 17.00: «Le schiave esistono ancora». Dokumentarni film v barvah. Mladini pod 18. letom prepovedan.

CORSO. 16.30: «Jerry 8 3/4», Jerry Lewis. Ameriški film v barvah.

MODERNISSIMO. 16.00: «La sfida viene da Bangkok», B. Harris in M. Hold, ameriški barvni kinemaskopski film, zadnja predstava ob 22.

VITTORIA. 17.15, zadnja ob 21.30: «Strano incontro», N. Wood in S. Mc Queen. Ameriški črnobeli film mladini pod 18. letom prepovedan.

CENTRALE. 16.30: «Alle frontiere del Texas», G. Martin in J. Daylor, ameriški kinemaskopski barvni film.

IZPRED OKROŽNEGA SODIŠČA V GORICI

Sodišče obsodilo tatove ki so okradli rekreatorij v Tržiču

Enega izmed tatov je duhovnik zalotil v trgovini s fotografskimi potrebščinami, ker je spraševal za vrednost ukradene snemalne kamere

Pred goriškim sodiščem sta se včeraj zagovarjala 19-letni dijak Giuliano Marchese iz Tržiča, Ul. Toti 21 in 21-letni pristaniški delavec Dario Bersa prav tako iz Tržiča, Ul. Romana 16. Dolžili so ju tatvine. Na zatožni klopi je sedel tudi 31-letni natakar Luciano Donzello, ker je od njiju kupil ukradeno blago.

Duhovnik Giuseppe De Luisa, ravnatelj oratorija San Michele v Tržiču, je 23. septembra sporočil komisariatu PS, da so isto noč neznanci vdrli v kinematograf. Vlomili so več vrat ter iz ravnateljstva odnesli snemalno kamero, režirno mizo, kompas, mikrofon, športne trofeje in kovance za 1500 lir, ki so bili v avtomatu za šumeče pijače; iz miznice pa so odnesli tudi 30.000 lir.

Naslednji dan je duhovnik po naključju stopil v neko trgovino s fotografskimi potrebščinami v Tržiču, kjer je presenetil Donzella, ki je od prodajalca želel izvedeti, kolikšna je vrednost snemalne kamere. Takoj je spoznal, da je kamera njegova last. Zato je Donzello pozval, naj gre z njim na komisariat. Tamkaj je mladenič izjavil, da mu jo je izročil Marchese in da ne ve od kod aparat prihaja. Čim je povedal ime osebe, ki mu je dala snemalno kamero, se je v jezi zaletel v vrata in razbil šipe.

Sodni zbor je po poslušanju obrambnih govorov zagovornika Luzzatta, ki je branil Marchesa in Donzella, ter prokuratorja Turela, ki je branil Berso, obsodil Marchesa na dve leti zapora in 60.000 lir globe, Berso na 8 mesecev zapora in 30.000 lir globe, Donzella pa na 6 mesecev zapora ter 20.000 lir globe. Odredil je nadalje preklic pogojne kazni zadnjima dvema obsojencema ter izpustitev Donzella na svobodo.

Predsednik sodišča Storto, stranska sodnika Arculeo in Mancuso, državni pravdnik Caputi.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna D'UDINE, Ul. Rabatta št. 18, telefon 21-24.

DEŽURNA CVETLIČARNA

Jutri 22. novembra bo v Gorici odprta cvetličarna REICHMANN, Korzo Italia št. 34, telefon 53-71.

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo temperaturo 15,8 stopinje ob 12,10, najnižjo 0,9 stopinje ob 7.30, povprečne dnevne vlage je bilo 75 odstotkov.

šport šport šport šport šport

ŠAHOVSKA OLIMPIADA V TEL AVIVU

Tudi ZDA žrtev Sovjetske zveze

Prihodnja olimpiada na Kubi, mladinsko svetovno prvenstvo pa v Španiji

TEL AVIV, 20. — Rezultati 9. kola šahovske olimpiade:

Argentina . Jugoslavija 2:1 (1)
Eliskases - Gligorič remi
Garcia - Ivkov 1:0
Skrebr - Matanović remi
Kruz . Matulović prekinjena
Ostali rezultati:

SZ - ZDA 3:1 (1)
Petrosjan - Reschewski prekin.
Smislov . Benkö 1:0
Keres - Saidy 1:0
Stein - Bisguier 1:0

Poljska - Španija 2:1 (1)
Romunija . Bolgarija 1:2 (1)
Češkoslovaška - Zah. Nemčija 2:2
Izrael - Madžarska 2:2
Kanada . Holandija 0:1 (3)

Stanje po 9. kolu

SZ 25 (2), Češkoslovaška 20,5, Argentina 20 (1), Madžarska 20, ZDA 19 (1), Jugoslavija in Romunija 18,5 (2), Zah. Nemčija 18,5 (1), Bolgarija 17 (1), Poljska 15,5 (1) itd.

Na kongresu mednarodne šahovske federacije FIDE so sklenili, da bo 17. šahovska olimpiada 1966. leta na Kubi. Mladinsko svetovno prvenstvo pa bo prihodnje leto v Španji.

GORIŠKI NOGOMET

Juventina v Marianu ne bo imela lahke tekme

Sovodenjci in Podgorci imajo več izgledov za zmago

Jutri ima štandreška Juventina precej težko tekmo, saj bo gostovala v Marianu proti močni domači ekipi, ki letos še ni doživela poraza in je prejela v vseh tekmah zelo malo golov. Štandrežci bodo skušali doseči vsaj neodločen rezultat, za kar pa bo potrebno precej napora in lepe igre.

Ob 13.15 naj se zberejo v baru pri Milanu za odhod v Mariano naslednji igralci:

Marson, Paškulin, Oblak, Puia, Tabaj, Furlan, Montico, Batistič, Ferfolja, Petejan, Klavčič, Bizaj, Močilnik in Re.

Sovodenjci, ki so doslej odigrali tekme z najmočnejšimi ekipami svoje skupine, bodo jutri igrali doma proti ekipi iz Villesse. Če se bodo potrudili in igrali tako, kot so preteklo nedeljo, potem jim ne bo ušla zmaga z obema točkama, ki sta jim zelo potrebni, da se rešijo neprijetnega zadnjega mesta na lestvici.

Podgorci igrajo jutri na domačem igrišču proti ekipi iz Dolegnana v običajni postavi. Predvidevanja dajejo zmago domačinom, ki so tehnično močnejši, vendar pa niso izključena presenečenja, do katerih rado pride v podobnih primerih.

NOGOMETAŠI PRIMORJA

Junjorji *v Nabrežini* prvo moštvo *na Ponziani*

Nogometaši Primorja bodo tudi v nedeljo imeli prvenstvene tekme. Junicrji, ki bodo morali verjetno nastopiti v nekoliko spremenjeni postavi, bodo imeli v gosteh enajstorico Edere. Tekma bo ob 11. uri na nabrežinskem igrišču.

Ob 12.30 pa bo prvo moštvo Primorja, ki nastopa na prvenstvu II. amaterske kategorije, igralo proti Don Boscu. Tekma bo na igrišču Ponziane.

Tako jutri moštva na igriščih

● **BOLOGNA**
Negri; Furlanis, Pavinato; Tumburus, Janich, Fogli; Maraschi, Bulgarelli, Nielsen, Haller, Pascutti.
INTER
Sarti; Burgnich, Facchetti; Malatrasi, Guarneri, Picchi; Jair (Peirò), Mazzola, Milani, Suarez, Corso.

● **FOGGIA**
Moschioni; Micelli, Valadè; Bettoni, Rinaldi, Micheli; Favalli (Lazzotti), Gambino, Nocera, Maioli, Oltramari.
LR VICENZA
Luison; Zoppelletto, Savoini; De Marchi, Carantini, Stenti; Menti, Demarco, Vinicio, Dell'Angelo, Vastola.

● **MANTOVA**
Zoff; Scesa, Corsini; Mazzero, Pini, Cancian; Volpi Jonsson, Di Giacomo, Correnti, Ciccolo.
ROMA
Cudicini; Tomasin, Ardizzon; Carpanesi, Losi, Schnellinger; Leonardi, Angellillo (Tamborini), Nicolè, De Sisti, Tamborini (Francesconi ali Salvori).

● **ATALANTA**
Pizzaballa; Pesenti, Nodari (Anguilletti); Bolchi, Gardoni, Colombo; Magistrelli, Landoni, Petroni, Mereghetti, Nova.
CATANIA
Vavassori; Lampredi, Ramballdelli; Michelotti, Bicchierai, Magi (Fantazzi); Danova, Biagini (Magi), Calvanese, Cinesinho, Facchin.

● **TORINO**
Vieri; Poletti, Buzzacchera; Puia, Rosato, Ferretti; Crippa (Simoni, Ferrini, Hitchens (Brighenti), Meroni, Moschino.
JUVENTUS
Anzolin; Gori, Sarti; Bercellino, Castano, Leoncini; Stacchini, Da Costa, Combin, Del Sol, Menichelli.

● **GENOA**
Da Pozzo; Bagnasco, Vanara; Colombo, Bassi, Rivara; Cappellini, Pantaleoni, Zigoni, Giacomini, Gilardoni.
SAMPDORIA
Sattolo; Vincenzi, Fontana; Delfino, Bernasconi, Morini; Franzini, Sormani, Toschi, Da Silva, Barison.

● **LAZIO**
Cei; Zanetti, Dotti (Vitali); Carosi, Pagni, Gasperi; Piaceri (Renna), Christensen (Fascetti), Petris, Governato, Mari.
CAGLIARI
Colombo; Martiradonna, Tiddia; Cera, Spinosi, Longo; Visentin, Nenè, Gallardo, Greatti, Cappellaro.

● **VARESE**
Lonardi; Burelli, Maroso; Ossola, Beltrami, Soldo; Spelta, Szymaniak (Cucchi), Traspedini, Andersson, Vetrano.
MESSINA
Recchia; Garbuglia, Regni (Rosati); Derlin, Ghelfi, Landri; Bagatti, Marangi, Morelli, Brambilla, Dori.

● **MILAN**
Barluzzi; Pelagalli, Noletti; Benitez, Maldini, Trapattoni; Mora, Rivera, Amarildo, Ferrario, Lodetti.
FIORENTINA
Albertosi; Marchesi, Castelletti; Pirovano, Gonfiantini (Brizi), Guarnacci; Hamrin, Maschio, Orlando, Benaglia, Morrone.

PO VESTEH IZ ANKARE

Sandro Puppo trener turške reprezentance?

TRST, 20. — V nekem ankarskem časopisu je bila objavljena vest, da so tehničnemu komisarju Triestine Sandru Puppu ponudili tehnično vodstvo turške nogometne reprezentance.

Puppo bi moral pripraviti turške nogometaše za izločilne tekme prihodnjega svetovnega prvenstva. Trža-ški izvedenec je bil že 1951. leta trener neke enajstorice, 9 let kasneje pa je treniral turško reprezentanco. Puppo se še ni odločil, če bi ponudbo sprejel.

V tekmi z Milanom je Inter izšel poražen z igrišča (na sliki Lodettijev gol). Bo jutri proti Bologni bolje?

Športno združenje BOR
Namiznoteniški odsek

sporoča vsem svojim igralcem urnik treningov za prihodnje dni:

danes od 15. do 18.
jutri od 9.30 do 12.
v ponedeljek in torek od 15. do 18. ure.

NOCOJ V TELOVADNICI STADIONA «PRVI MAJ»

Prijateljska odbojka BOR-FUŽINAR (Ravne)

Nocoj ob 20.30 bo v telovadnici stadiona «Prvi maj» prijateljska tekma v odbojki med šestorko Bora in ekipo Fužinarja iz Raven.

EVROPSKO PRVENSTVO V NAMIZNEM TENISU

V Malmoeu tudi Jugoslovan Ištvan Korpa nosilec skupine

Romun Giurgiuca in Šved Alser favorita za naslov

Alser (Švedska), Giurgiuca (Romunska), Scheler (Zahodna Nemčija), Markovič (Jugoslavija), Stanjek (Češka), Korpa (Jugoslavija), Johanson (Švedska) in Berczik (Madžarska) so v navedenem vrstnem redu nositelji skupin tekmovanja posameznikov na evropskem prvenstvu v namiznem tenisu, ki bo od 22. dalje v Malmoeu na Švedskem.

Imena teh atletov so v glavnem že znana na namiznoteniškem pozorišču, le mladi romunski atlet predstavlja za tiste, ki se ne zanimajo od bliže za to športno zvrst, nekakšno novost.

Giurgiuca je prvič zablestel na Mladinskem kriteriu, ki je bil na Bledu. Tam je povsem upravičeno osvojil prvo mesto in prvič premagal Vecka, ki je bil prav tedaj v popolnem vzponu.

Od takrat dalje je romunski atlet napredoval še kar naglo ter se je povzpel že skoro do samega vrha evropske rang liste. Danes spada skupaj z Alserjem med glavne favorite za prvo mesto.

Šved Alser je že dolgo med najboljšimi evropskimi predstavniki bele žogice. Ogimurovi nasveti (Japonec je bil za nekaj časa trener švedske reprezentance) so izpopolnili Alserjevo igro in tako se ta atlet danes lahko oponaša s tem, da je edini igralec starega kontinenta, kateremu je uspelo uvrstiti se med najboljšo osmorico na svetu.

Kljub vsem svojim adutom pa ima tudi Alser pred seboj razmeroma težko nalogo. Mlada garda preži in grozeče trka na vrata, z namenom, da bi vdria v njegovo kraljevstvo in mu izstrgala voditeljsko žezlo.

Med temi sta Vecko in Korpa. Bolje pripravljen je trenutno atlet iz Šente, medtem ko se Vecko, ki je delno spremenil svojo igro, morda še ni popolnoma vživel v nov način in bo zaradi tega lahko zašel v tekmi z močnejšimi in bolj izkušenimi nasprotniki v zagato. Čeh Stanjek ni doslej nikoli dosegel vidnejšega uspega vendar bi mu lahko njegovo znanje ir dober dan prinesla tudi najvišji naslov.

Mladi Johanson je najbolj uspešen letošnji tekmovalec. Zablestel je na celi vrsti velikih in važnih turnirjev in se predstavlja na prvenstvo z velikimi aduti. V to mlado gardo lahko uvrstimo tudi Madžara Fahazija in sovjetskega igralca Amelina. Prvi zmore najbolj efektne igre, drugi p je izreden napadalec, ki lahko prebije še tako močno obrambo.

Med nositelji skupin pa sta tudi Nemec Scheler in Madžar Berczik. Prvi je najmočnejši evropski branilec in je v ekipnem tekmovanju preteklega svetovnega prvenstva prisilil na poraz celo prvaka Čuan Tce Tunga. Beczik pa je že postal simbolj evropskega namiznega tenisa: nahaja se na prvih mestih evropske in svetovne jakostne lestvice že dolga leta in šele v zadnjih sezonah je deloma popustil, tako da so ga trenutno postavili kot nositelja skupine prej zaradi njegovih nekdanjih zaslug kot po tem kar je pokazal v preteklih mesecih. S tem pa nočemo trditi, da mu je vsak uspeh onemogočen.

Njegovo namiznoteniško znanje je tako globoko in popolno, da smemo upravičeno tudi pričakovati njegov preporod in njegov ponovni vzpon do najboljših mest.

I. PATRIZIO

Romun Giurgiuca

Šved Alser

SVETOVNO PRVENSTVO V NAMIZNEM TENISU

Do sedaj prijavljenih 352 igralcev in igralk

Organizacijski komite je po izidu 6. številke Press informacij prejel še tri preliminarne prijave držav. Število držav se je s tem povečalo na 39 in sicer je Wales prijavil moško in žensko ekipo — 3 igralce, 2 igralki in 3 člane spremstva, skupno torej 8 ljudi. Kambodža pa ima prijavljeni prav tako dve ekipi, nadalje 5 igralcev in 3 igralke ter 4 spremljevalce, Malta pa le 5 igralcev in 1 spremljevalca.

Po posameznih kategorijah se je s tem število prijavljenih povečalo na:

moške ekipe	37
ženske ekipe	32
moški posamezno	219
ženske posamezno	133
moške dvojice	105 1/2
ženske dvojice	63 1/2
mešane dvojice	26 1/2

Skupno je sedaj preliminarno prijavljenih 352 igralcev in igralk, razen tega pa še 131 spremljevalcev, skupno torej 483 ljudi.

* * *

Tudi število preliminarno prijavljenih uredništev se je od izida 6. številke Press informacij povečalo. Prijavile so se še naslednje redakcije:

84. AMERICAN BROADCASTING COMPANY, televizija, New York (ZDA).
85. TURISTIČNA STAMPA, časopisno podjetje, Beograd (Jugoslavija).
86. YUGOSLAV TOURIST NEWS, turistični mesečnik, Beograd (Jugoslavija).

* * *

Po propozicijah za SPENT, ki so bile izdelane v skladu s priporočili zasedanja izvršnega komiteja ITTF v Pragi, imajo posamezne države že določeno maksimalno število igralcev in igralk, ki jih lahko prijavijo za SPENT. Za države, ki nimajo igralcev v svetovnih jakostnih lestvicah velja kot maksimum 6 igralcev in 5 igralk, pri čemer pa morajo nastop šestega igralca in pete igralke še utemeljiti v prijavi. Ostale države pa imajo pravico prijaviti takole: LR Kitajska 13 moških in 11 žensk, Japonska 10 + 9, Madžarska 7 + 7, ZR Nemčija 7 + 6, Romunija 6 + 7, Severna Koreja 7 + 5, Švedska 7 + 5, Anglija 6 + 6. Jugoslavija bi imela pravico prijaviti 7 igralcev in 5 igralk, vendar ima kot organizator prvenstva posebno ugodnost, da lahko prijavi po 16 igralcev in igralk .

* * *

Revija švedske namiznoteniške zveze «BT» poroča v svoji septembrski številki o organizaciji skupinskega obiska SPENT za interesente iz Švedske in Danske. Namiznoteniški zvezi obeh držav sta namreč že rezervirali posebno letalo DC 7 za polet iz Kjobenhavna 13. aprila in za povratek iz Ljubljane 26. aprila.

* * *

Med prijavljenimi spremljevalci ekipe Walesa sta tudi častni generalni sekretar ITTF g. Roy Evans in častni generalni sekretar namiznoteniške zveze Anglije g. Nancy Evans.

Sekretariat organizacijskega komiteja je sklenil, da bodo imeli vsi uradni udeleženci SPENT posebno izkaznico, ki bo skupaj z ustrezno značko veljala kot izkazilo za vstop v dvorano. Kot zanimivost velja omeniti, da te izkaznice uradnih udeležencev ne bodo opremljene s fotografijo lastnika.

* * *

SPENT bo imel tudi svoje posebne fanfare. Uglasbil jih bo do konca letošnjega leta znani slovenski komponist zabavne in filmske glasbe Bojan Adamič.

* * *

Sekretariat organizacijskega komiteja SPENT je na svoji zadnji seji sprejel osnutek zastave SPENT. Zastava je bela, v spodnji tretjini pa ima znak SPENT — zelen lopar, medtem ko so črke in številke k temu znaku v črni barvi.

Poraženi Goldwater

(Nadaljevanje s 3. strani)

ostalih voditeljev. Ta poziv na enotnost pa je Nixon prepletel tudi z neposrednimi obtožbami proti Rockefellerju ter zmernim republikancem s tem, da jim je pripisal krivdo za poraz. S tem pa je hotel samo ponovno postaviti svojo kandidaturo za najvišje položaje v stranki.

Poraz na predsedniških volitvah pa je v «veliki stranki opozicije», kjer se je začela ostra bitka za njeno «dušo», zapornice jezu šele odprl. Komentatorji predvidevajo, da bo ta borba neusmiljena in dolgotrajna, vendar pa pri tem Goldwaterja omenjajo kot kandidata za dokončni poraz.

Vprašanje je samo, menijo leti, ali bo Goldwater zamenjan že v najkrajšem času, namreč že na naslednji strankini konvenciji, ki bo sredi prihodnjega leta, ali pa se bo s pomočjo svojih pristašev obdržal še nekaj časa. Vendar se republikanski guvernerji, senatorji, vplivni člani kongresa, vidni voditelji v raznih državah ter krajevni funkcionarji že danes trudijo, da bi nekje odkrili kako novo privlačno in sposobno osebnost, ki bi stranki povrnila njen prejšnji ugled.

D. ČULIČ

ODTUINTAM

BOKS

NEW YORK, 20. — World Boxing Association bo imela prihodnji četrtek v New Yorku izredno sejo, na kateri bo dokončno določila imena boksarjev, ki se bodo med seboj sprijeli za naslov svetovnega prvaka težke kategorije. Zmagovalca bodo tako proglasili za svetovnega prvaka, čigar naslov je WBA pred kratkim odvzela Cassiusu Clayu.

WBA je javila, da se bosta za naslov spoprjela Tessel in Williams. Verjetno bo zmagovalec nastopil proti zmagovalcu dvoboja Patterson . Chuvalo.

KOŠARKA

Simmenthal - Beograd 70:56 (31:26)
Ignis - Picadero 79:54 (47:29)
Crv. zvezda . Vigevano 76:66 (36:32)

SMUČANJE

SESTRIERE, 20. — Danes so prispeli v Sestriere člani in članice francoske smučarske reprezentance v alpskih panogah. Smučarje in smučarke, 27 po številu, spremljajo tehnični komisar Bonnet in dva trenerja.

Med ženskami sta sestri Goitschell in Anna Fnmose, med moškimi pa Bonlieu, Arpin, Perillat, Killy, Lacroix, Maduit in Stamos.

Totocalcio

Atalanta—Catania	1
Bologna—Inter	1 X 2
Foggia—Vicenza	1
Genoa—Sampdoria	1 2
Lazio—Cagliari	1
Mantova—Roma	X 2
Milan—Fiorentina	1
Torino—Juventus	1 X 2
Varese—Messina	1
Bari—Brescia	1 X
Lecco—Spal	1
Casertana—Lecce	1
Pescara—Salernitana	2 X

TOTIP

1. —	prvi	1
	drugi	1
2. —	prvi	1 X
	drugi	X 1 1
3. —	prvi	1 2 X
	drugi	2 1
4. —	prvi	X 2
	drugi	2 X
5. —	prvi	X X
	drugi	1 2
6. —	prvi	X
	drugi	1

CESIRA FIORI

„BATTAGLIONE SPECIALE" 1.

CESIRA FIORI. — Pisateljica se je rodila v skromni družini v Rimu 25. novembra 1890. Leta 1908 je diplomirala v Rimu za učiteljico osnovnih šol. Od tega leta dalje je učila na državnih podeželskih osnovnih šolah v Velletri. Leta 1915 je zmagala pri učiteljskem natečaju za rimsko občino (bila je med 1050-imi šesta) in je dobila imenovanje za poučevanje v osnovnih šolah glavnega mesta (iz političnih razlogov je bila razrešena leta 1928, kar se ji je popravilo šele leta 1944). Leta 1912 je diplomirala na rimski univerzi iz pedagogike in francoskega jezika.

Leta 1924 je dobila Mondadorijevo državno nagrado (natečaj za deželne knjige) za svojo knjigo «Il Lazio», ki se je močno uvedla v šole v Rimu in Laciju (fašizem je leta 1926 prepovedal njeno nadaljnjo uporabo).

Po letu 1928 je objavila več prevodov pripovednega značaja iz ruskega jezika v «Rivista di letterature slave», ki jo je vodil Lo Gatto, leta 1944 pa je pripravila za rimsko založbo Berlingeri dnevnik nekega partizana pod naslovom «Nelle retrovie del nemico.»

Po letu 1922 jo je fašizem neprestano preganjal. Leta 1933 so jo prijeli, nakar je bila vse do leta 1943 po zaporih v Rimu in Perugi in v konfinaciji v Ponzi, Ustiki, Marateji in v San Demetriju nei Vestini. Udeležila se je odporniške borbe v Abrucih in je bila priznana za partizansko borko.

Leta 1950 je bila upokojena, vendar se še vedno zanima za šolske in učiteljske probleme. Pisati je začela v januarju leta 1962 in je zbrala doslej tri knjige, katerih odlomki so izšli v aprilu 1962 v «Il Contemporaneo», v marcu 1962 v «Il Ponte», v novembru 1962 v «L'Unità», v juliju 1963 v Sartrovih «Les temps modernes» in v novembru 1963 v «Il Contemporaneo».

* * *

Tisto junijsko nedeljo leta 1943 se je zdelo, da postaja Cardabello, podeželski kraj v Abrucih, prijetnejši v ozračju zbranosti in v prazničnem valovanju zvonjenja zvonov. Zdelo se je, da zrači na soncu vse svoje kamnite majhne hiše, naslonjene druga na drugo ali ločene z majhnimi vrtovi. Od gore semkaj jih je zapiral mračen grad s številnimi nazobčanimi stolpi, last knezov Pignatelli. Njegove zunanje zidove so obkroževale mogočne dvorske lipe. Notranje dvorišče, ki so ga obrobljali stebri in loki, je polagoma razpadalo. Marmornati vhod z grbom se je zrcalil v zelenkasti vodi lepega baročnega vodnjaka, ki je stal na nasprotni strani in pri katerem so se zvečer navadno napajali osli in krave, preden so se vrnili v hlev. Spodaj v dolini je zapirala hiše ogromna palača markizov Capelli, ki je kar pritiskala s svojo brezoblično gmoto na sredino vasi in ustavljala rahlo padanje Cardabelskega pobočja.

Zdelo se je, da so se v lahkotnem prazničnem ozračju pomirili za hip strah, preplah in groza pred bombniki, ki so trgali nebo, namenjeni v Terni ali v Pescaro. Cela veriga lepih abruških vrhov od bližnje gore Gran Sasso do oddaljene Morrone se je odražala v lepših, bolj čistih in bolj vskladenih višnjevkastih barvah in doline so se zdele kakor posute z zlatom. Zdelo se je, kakor da se je čas za hip ustavil v norem in besnem bobnenju morilnih bombnikov.

Preddvor kmečke hiše, ki je stala sama sredi vrtov in v kateri smo stanovali od leta 1939 je zapirala visoka in ne gosta kovinska mreža, proti glavni cesti v Cardabellu pa lesen plot. V tem preddvoru je kar mrgolelo domačih živali: zadnja piščeta v letu so otožno in obupano čivkala pod napetim in iskrečim se pogledom naše izredno velike koklje «sivke», ki je imela majhne bele oči, da je bila skoraj podobna veliki jerebici. Enajst njenih sestrà je hkrati varoval, karal in do obupa imel rad, četudi ne v enaki meri, naš jeznoriti petelin «Peter», ki pa si kljub temu ni pomišljal mahniti jo ponosno in pokonci skozi plot, da bi užival pri tujih ženah, ki so se sprehajale po cesti in čakale morda na gorečega in naglega ljubimca. Oh! te živali!

Tudi zadnji zarod zajčkov, starih 25 do 30 dni, se je potikal sem in tja, skakal in švigal. Opazoval je s svojimi na pol odprtimi očmi v življenje kokoši, piške in mački «Lolo» in «Nerino», ki sta čepeli na visokem kupu kamenja in druga tik druge pošiljali poželjive poglede proti zajčkom.

«Bo li skočila name morda?» so se v strahu tresli zajčki.

«Kakšen zalogaj bi napravila! Toda dobra gospodinja je rekla: gorje ti, Lola, če se predrzneš! Gospodar pa zbuja v meni večen strah. Gorje ti, Lola! Čutim kar bolečine v trebuščku. Toliko mi jih je naložil, ko sem samo malo zgrabila zajčka z zobmi. Kri pa je bila tako dobra, tako sladka!»

Hodili so in skakali kakor kaki srebrni klobčiči pod priostrenim gobcem psice lisičje barve «Titi».

Moja dobra gospodinja mi je med božanjem rekla: «Dobra čuvajka, Titi! Pazi na Lolo in Nerino, čuvaj piščeta! Sicer gorje ti!»

«Moj ljubi gospodar je pokazal svojo močno roko, ki zna pasti močno in hudo po hrbti. «Pazi, Titi, in pridi nas obvestit o pravem času!» Ej, bodi brez skrbi, gospodar!»

Titi z napetimi koničastimi ušesi je sedela na zadnjih nogah v nekem kotu kakor majhen bronast kip, sprednje noge pa je držala ravno, pripravljene na skok.

Bojeviti zajec Giggi, ki je imel sinje oči, je sopel v kletki, ločen z močno pregrado od velikana iz Flandrije. Ni se mogel pomiriti s sosednjo nadlego.

«Sovražim te», mu je šepetal in ga je skušal zgrabiti za dolge brke, ki mu jih je drugi molel nasproti z namenom, da ga ugrizne v vrat skozi mrežo.

«Sovražim te! Rdečka, črnka in sirotka so moje, samo moje...!»

Morali smo med tem prostim gibanjem «Giggija zapreti v kletko, ker je tako zelo sovražil živali moškega spola, da se je zgrabil celo z našim petelinom «Petrom» in mu skušal izpuliti lepo pisan rep, ko je šel mimo njega s ponosnimi koraki ali ga šel nalašč iskat v najbolj oddaljen kot. Pohlevni zajci!

«Peter» se je jezno obrnil.

«Glej, glej! Kaj hočeš od mene? Nekega dne ti bom izkljuval oči! Prišel bo ta dan!»

Bil je preplet ljubezni in sovraštva, ugovorov in veselih krikov, tožb, posvetov in prazničnega hrupnega veselja med kokošmi, ki so odlagala jajca v gnezdo, obešeno v kurniku. Bilo je večanje izkušenj za četveronožne in dvonožne novorojenčke, za katere je bil kup kamenja, ki se je dvigal za kurnikom in ga delil od hiše in plota, čarobna gora, ki jo je bilo treba raziskati, pa čeprav le pri vznožju. Od tod so bliskovito prihajali in se radovedno ustavljali zelenkasti martinčki s črnimi očesci, se plazili previdno, mirni rdečkasti črvi in polži, noseč ponosno in krotko belo hišico s temnimi progami, tu so se trudile rdeče mravlje in črne krilate mravlje in tu so poganjali robati listi trpotca in koprive in zelo majhne ščetinaste plesni: svet, ki jim ga je bilo treba odkriti.

Pišče se je zagledalo v let nekega metulja ali se je umikalo pred polžem zajček pa si je upal dotakniti se šopa trave, h kateri ga je vlekel nagon.

«Ne, nikar, ne se je dotakniti!» in je poskočil ves v strahu, ko je švignil mimo martinček. Svet, ki mu ga je bilo treba odkriti.

Ko smo dalj časa gledali te prizore in to vrvenje, jih občudovali in razlagali, se ob njih zabavali in tolmačili glasove, ugovore in iznenadenja naših malih živali v njihovem novem svetu, smo se vsi trije vrnili k našemu nujnemu delu — strojenju kož.

(Se nadaljuje)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6 II. TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica Silvio Pellico 1 - II Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Telefon 37-338 — NAROČNINA: mesečna 800 lir — Vnaprej: četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 7.700 lir — SFRJ: v tednu 20 din, mesečno 420 din — Nedeljska: posamezna 40 din, letno 1920 din, polletno 960 din, četrtletno 480 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/I., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 600-14-603-86 — OGLASI: Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno upravni 250, osmrtnice 150 lir — Mali oglasi 40 lir beseda — Oglasi tržaške in goriške pokrajine se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana». — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst